

Kartoitus metsäkauriin ja valkohäntäpeuran kannan kasvun vaikutuksista riistaonnettomuuksien määrään Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella

Sami Eskelinen

03/2022

Julkaisun nimi: *Kartoitus metsäkauriin ja valkohäntäpeuran kannan kasvun vaikutuksista riistaonnettomuuksien määrään Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella*

Tekijät: *Sami Eskelinen*

Opinnäytetyön muoto: Tutkimuksellinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Ylikomisario Mika Kyrönviita ja ylikonstaapeli Jari Saari

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin metsäkauriin ja valkohäntäpeuran kannan kasvun vaikutusta poliisin tehtävämäärään. Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa poliisin työhön vaikuttavien metsäkauriin ja valkohäntäpeuran aiheuttamia riistaonnettomuusmääriä. Opinnäytetyö tehtiin määrällisenä tutkimuksena ja aineisto kerättiin valmiiden rekistereiden avulla sekä avoimista internetlähteistä. Data-aineistot saatiin poliisin Polstat-järjestelmästä sekä Suomen riistakeskukselta. Opinnäytetyö rajattiin käsittelemään Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen aluetta.

Työssä kartoitettiin tilastojen valossa määriä poliisin tehtävälle 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja) sekä suurriistavirka-avun tapahtumamääriä. Lisäksi työssä perehdyttiin metsäkauriin ja valkohäntäpeuran kannan tilanteeseen.

Tutkimustulokset osoittivat, että metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamia riistaonnettomuuksia tapahtuu paljon. Keskimäärin laskettuna SRVA-tapahtumia Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella 2018–2021 välillä oli neljä vuoden jokaisena päivänä. Valkohäntäpeuran kanta-arvio kyettiin osoittaa kasvaneen. Ei suoranaisesti voida todeta, että Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella tarkastelujakson 2018–2021 aikana olisi metsäkauriin ja valkohäntäpeuran aiheuttamat riistaonnettomuudet lisääntyneet. Tämä todennäköisesti johtuu metsäkauriin ja valkohäntäpeuran saalismäärien kasvamisella.

Sivumäärä: 27 + 1

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 3/2022

Avainsanat: Riistaonnettomuus, metsäkauris, valkohäntäpeura, SRVA, suurriistavirka-apu, Polstat, Poliisin valtakunnallinen tulostietojärjestelmä

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 TUTKIMUSASETELMA	1
2.1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset	1
2.2 Tavoite	2
2.3 Aiheen rajaus	2
2.4 Aiheen ajankohtaisuus, tarpeellisuus ja aiemmat tutkimukset aiheesta	2
2.5 Tutkimus- ja analyysimenetelmät	3
3 TEOREETTINEN VIITEKEHYS	4
3.1 Länsi-Uudenmaan poliisilaitos	4
3.2 Suurriistavirka-apu	4
3.3 Polstat	5
3.4 Metsäkauris ja valkohäntäpeura	5
3.5 Lainsäädäntö	6
3.5.1 Poliisilaki	6
3.5.2 Eläinsuojelulaki ja eläinsuojeluasetus	6
3.5.3 Riistahallintolaki	7
3.6 Toiminta riistaonnettomuudessa	8
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN JA TULOKSET	9
4.1 Metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen kannan tilanne	10
4.2 Poliisin tehtävät peuroihin ja kaurisiin liittyen	13
4.3 SRVA-tehtävät metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen osalta	15
5 JOHTOPÄÄTÖKSET, POHDINTA JA ARVIOINTI	19
5.1 Johtopäätökset ja pohdinta	19
5.2 Arviointi	22
5.3 Pätevyys, luotettavuus ja eettisyys	23
5.4 Jatkotutkimukset	24
LÄHTEET	25
LIITE 1: SAATEKIRJE SUOMEN RIISTAKESKUKSELLE	28

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö käsittelee metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamien riistaonnettomuuksien määriä eri datalähteistä. Työssä tutkitaan kannan kasvun vaikutusta poliisin tehtävämäärän kasvuun. Kiinnostus aihetta kohtaan lähti siitä, että ennen Poliisiammattikorkeakoulua asuin Espoossa, enkä silloin huomannut kauriiden ja peurojen suurta määrää siinä määrin, mitä työharjoittelussa Länsi-Uudenmaan alueella ollessani. Työvuorojen aikana pohdin usein metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamien riistakolareiden yleisyyttä. Ihmetystäni lisäsi vapaa-ajalla tekemäni näköhavainnot kyseisistä eläimistä mitä erilaisemmissa paikoissa. Selvitin internetistä, onko aihetta oman työni näkökulmasta tutkittu aiemmin, ja havaintojeni mukaan aihetta ei oltu tutkittu aiemmin.

Tässä opinnäytetyössä selvitetään, miten metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen kanta on elänyt viime vuosina. Opinnäytetyössä tarkastellaan myös Polstat:sta hankittuja poliisin tehtävämääriä tehtäväkoodille 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja) vuosilta 2018–2021, sekä kyseisten eläinten osalta suurriistavirka-avulle välitetyt tehtävämäärät. Näiden asioiden välistä suhdetta analysoidaan.

Yleisessä keskustelussa on tullut esille poliisin puutteelliset resurssit. Vähentämällä riistaonnettomuuksien määrään kuluvia poliisin resursseja, voidaan käytettävissä olevat resurssit kohdentaa muuhun tarpeelliseen poliisitoimintaan.

Opinnäytteessä käydään läpi myös työhön liittyvää teoria, joka sisältää ohjeita niin poliisille kuin yleisimmiltä osin kansalaisellekin, kuinka toimi riistaonnettomuuden sattuessa, jossa osapuolena on metsäkauris tai valkohäntäpeura.

2 TUTKIMUSASETELMA

2.1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Tutkimusongelmana työssä on vievätkö metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamat riistaonnettomuudet paljon poliisin resurssia. Koska en saanut kaikkia työhöni haluamia dataa, teen oletuksen, jonka mukaan poliisin tehtävämäärät ja SRVA-tapahtumamäärät ovat suoraan verrannollisia poliisin resurssien käyttöön.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa määrällisesti poliisin työhön vaikuttavien metsäkauriin ja valkohäntäpeuran aiheuttamia riistaonnettomuusmääriä seuraavien tutkimuskysymysten avulla:

1. Onko kauriiden ja peurojen kanta kasvanut viime vuosina Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella?

2. Kuinka paljon poliisitehtäviä näistä eläimistä aiheutuu? Tutkittavaksi poliisitehtäväksi tähän työhön valikoitui 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja).
3. Kuinka paljon tehtäviä välittyä suoritettavaksi SRVA-toimijoille?

Yllä listattu kohta yksi on oleellinen asia selvittää, jotta nähdään todenmukaisesti, onko kyseiset kannat kasvaneet lähivuosina, vai onko työn kirjoittajan omat havainnot vääristäneet näkemystä asiaan. Tutkimuskysymyksellä kaksi on tarkoitus selvittää, kuinka paljon poliisitehtäviä nämä eläimet aiheuttavat. Kohta kolme täydentää ja tarkentaa tutkimuskysymystä kaksi. Ilman tutkimuskysymystä kolme jäisivät todennäköisesti opinnäytetyön muiden tutkimuskysymyksien aiheuttamat johtopäätökset vaja-
vaisiksi. Lisäksi tuomalla opinnäytetyöhön suurriistavirka-avun lisäänty kirjoittajan ja lukijoiden ymmärrys suurriistavirka-avusta, joka on poliisille tärkeä kumppani tämän työn aiheeseen liittyvissä asioissa.

2.2 Tavoite

Tavoitteena tälle opinnäytetyölle on selvittää viekö metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamat riistaonnettomuudet paljon poliisin resurssia ja jos vie, niin toimia keskustelun herättäjänä liittyen kantojen kokoon tai aiheutuneiden riistakolareiden estämiseen.

2.3 Aiheen rajaus

Tämä opinnäytetyö on rajattu koskemaan Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen aluetta. Vaikka muutkin eläimet kuin vain metsäkauriit ja valkohäntäpeurat aiheuttavat poliisille tehtäviä, koin henkilökohtaisesti mielenkiintoiseksi rajata työn koskemaan vain näitä kahta eläintä. Aihe rajautui koskemaan kauriita ja peuroja myös siitä syystä, että Länsi-Uusimaa on yksi näiden eläinten tiheimmin asuttamia alueita Suomessa. (Kouhia ym. 2021, 30–31 & Laine 2021, 36–37.).

2.4 Aiheen ajankohtaisuus, tarpeellisuus ja aiemmat tutkimukset aiheesta

Tutkittavana oleva aihe on ajankohtainen, koska Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella kauriiden ja peurojen aiheuttamat poliisitehtävät ovat hyvin yleisiä. Työ on tarpeellinen myös sen takia, että työtä tehdessä tulee selvitettyä, mistä ja mitä dataa riistaonnettomuuksista on saatavissa. Tätä tietoa voidaan tutkimuksen jälkeen hyödyntää Länsi-Uudenmaan laitoksen tarpeisiin esimerkiksi vastatessa toimittajien kyselyihin aiheeseen liittyen. Tarpeellisuus työlle tulee osin myös poliisitehtävien määrästä, joita aihe koskee. Tämä vaatii poliisilta resursseja, joista yleisen tiedon mukaan on pulaa. Jos riistaonnettomuuksiin kuluu resurssia voitaisiin kohdistaa muuhun tarpeelliseen työhön, olisi se myönteinen asia. Työssä käsitellään poliisitehtävää 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja). Tarpeellisuus tulee esille myös sitä kautta, kun muun muassa riistaonnettomuuksien mää-

rillä, sijainneilla ja ajankohdilla pystytään vaikuttamaan niiden syntymisen estämiseen. Tämä opinnäytetyö pyrkii antamaan faktatietoa kantojen sekä poliisi-/SRVA-tehtävien määristä ja näiden välisestä suhteesta, jotta tarpeellisia toimenpiteitä riistaonnettomuuksien estämiseksi voidaan tehdä.

Aihetta ei tämän työn näkökulmasta ole aiemmin tutkittu. Aihetta sivuavia opinnäytetöitä on kuitenkin tehty. Eläinten lopettamisesta on muun muassa tehty opinnäytetyö Eläimen lopettaminen poliisi-työssä - Poliisien valmius eläimen lopettamiseen (Lapinkangas 2020). Hirvieläinonnettomuuksia käsitellään liikennerikostutkintaohjeen avulla opinnäytetyössä Esitutinnan ja onnettomuustutinnan yhteensovittaminen liikennerikostutkinnassa (Miettinen & Paterno 2018). Suurriistavirka-avun käsitettä ja siihen liittyvää yhteistyötä on käsitelty opinnäytetyössä Pahaa sutta ken pelkäisi? Susihavaintojen työllistävä vaikutus Rannikko- Pohjanmaan kenttäjohtoalueella (Hallenberg 2019). Lisäksi on tehty hirvieläinonnettomuuksien vähentämissuunnitelma -raportteja Varsinais-Suomen ja Satakunnan sekä Pirkanmaan maakunnan alueilla (Klang ym. 2017 & Kautiala ym. 2017).

2.5 Tutkimus- ja analyysimenetelmät

Hanna Vilkan kirjoittaman Tutki ja Kehitä -kirjan mukaan sitoutuessa määrälliseen tutkimusmenetelmän tiedonintressiin, on tutkimusaineiston keräämiseen valittavissa kyselylomake, systemaattinen havainnointi tai valmiiden rekistereiden ja tilastojen käyttö (Vilka 2021, 94). Vilkan mukaan tarvittavan tiedon voi hankkia esimerkiksi erilaisista rekistereistä, tietokannoista tai toisten keräämistä tilastoista. Tämä ei Vilkan mukaan kuitenkaan ole välttämättä helpoin ja nopein tie saada tutkimusaineistoa. Valmiita aineistoja joutuu usein muokkaamaan ennen kuin ne soveltuvat tekeillä olevan tutkimusongelman ja tutkimustavoitteiden tarkoituksiin. Tästä syystä Vilka mainitsee valmiiden rekistereiden, tilastojen ja tietokantojen soveltuvan usein aloittelevalle tutkijalle pikemminkin tekeillä olevan tutkimuksen vertailevaksi lähdeaineistoksi kuin tutkimusaineistoksi. (Vilka 2021, 97.)

Ennen kuin valmiita rekistereitä ja tilastoja voi käyttää tutkimusaineistona on muistettava selvittää, mihin tarkoitukseen ja tutkimusongelmaan tutkimusaineisto on alun perin kerätty, kuka rekisterin tai tilaston on tehnyt, mikä on ollut tutkimusaineiston keräämisen tapa, mikä on ollut perusjoukko ja otantamenetelmä, kato, luotettavuus ja pätevyys. Rekisterejä ja tilastoja käytettäessä lähdeaineistona, on selvitettävä samat asiat. Tutkijan tulee aina käyttää lähdekritiikkiä. (Vilka 2021, 99.)

Tässä opinnäytetyössä käytetään määrällistä tutkimusmenetelmää ja valmiita rekistereitä, joita työn tekijä analysoi ja muokkaa visuaaliseen muotoon. Tutkimusaineistot ovat peräisin poliisin valtakunnallinen tulostietojärjestelmästä (Polstat) ja Suomen riistakeskukselta. Lähdekritiikki on huomioitu arvioimalla lähteet luotettaviksi.

3 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Hanna Vilkan Tutki ja Kehitä -kirjan mukaan teoreettinen viitekehystä voi hyödyntää joko päämääränä (teorian muodostus) tai keinona. Teoreettinen viitekehys toimii ajatuspohjana ja mahdollisuutena tutkimuksessa. (Vilka 2021, 31.)

Tieteellisessä tutkimuksessa uusi tieto tuotetaan teorian avulla. Vilkan Tutki ja Kehitä -kirjan mukaan teorat ovat tapoja tarkastella ja selittää todellisuutta. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys voidaan muodostaa monella tavalla sen mukaan, minkälainen tutkimusaihe on. Kaikilla ammattialoilla ei ole tieteellistä koulutusta tai tieteellinen koulutus on niin nuorta, että perustutkimusta, kuten teorioiden ja käsitteiden muodostamista, on tehty vain vähän. Tästä syystä objektiiviseksi kutsuttu tarkastelutapa, viitekehys, tai katsantokanta nousee usein ammatillisista käytännöistä. (Vilka 2021, 34.)

Tässä luvussa avataan olennaisia käsitteitä, sekä käydään läpi työlle tarpeellista teoriaa. Luvussa käsitellään Länsi-Uudenmaan poliisilaitosta, suurriistavirka-apua ja Polstat-järjestelmää. Lisäksi selvennetään minkälaisia eläimiä metsäkauris ja valkohäntäpeura ovat. Luvun lopussa käydään läpi opinnäytetyöhön liittyvä lainsäädäntö sekä selvennetään, miten tulisi riistaonnettomuuden sattua toimia.

3.1 Länsi-Uudenmaan poliisilaitos

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos toimii kymmenen kunnan alueella. Alue ulottuu Espoosta Kirkkonummen ja Raaseporin kautta Hankoon ja pohjoisessa Karkkilaan. Tyypillistä alueelle on haja-asutus ja vilkas työmatkaliikenne pääkaupunkiseudulla. (Poliisi 2021.) Poliisiasemia alueella on neljä. Espoossa toimii alueen pääpoliisiasema, tämän lisäksi poliisiasemia on Kirkkonummella, Lohjalla ja Raaseporissa. (Poliisi 2021.)

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksella työskentelee noin 550 henkilöä, joista poliiseja on noin 450 (Poliisi 2021). Poliisilaitosta johtaa poliisipäällikkö Timo Saarinen apunaan apulaispoliisipäälliköt Kimmo Markkula ja Jarmo Pitkämäki sekä poliisilaitoksen johtoryhmä (Poliisi 2021).

3.2 Suurriistavirka-apu

Suurriistavirka-apu on riistanhoitoyhdistysten ylläpitämä organisaatio, joka välittää poliisille metsästäjien virka-apua suurriistakonflikteissa. Suurriistavirka-avusta käytetään lyhennettä SRVA. Tavallisimpia SRVA-tehtäviä ovat kolareissa loukkaantuneiden hirvieläinten, suurpetojen ja villisikojen jäljestäminen sekä suurpetojen karkotukset taajaan asutulta alueelta. (Suomen riistakeskus 2021.)

Suurriistavirka-aputoiminta perustuu poliisin ja riistanhoitoyhdistysten välisiin sopimuksiin sekä riistahallintolakiin. Hälytysjärjestelmä käynnistyy poliisin antamalla virka-apupyynnöllä. Mukana olevat metsästäjät, koiranohjaajat ja metsästysseurat toimivat vapaaehtois pohjalta. (Suomen riistakeskus 2021.) Tarkemmin yhteistyötä poliisin ja SRVA:n kanssa käsitellään luvussa 3.6.

3.3 Polstat

Polstat sisältää tietoa monista eri tietojärjestelmistä. Se on tietovarasto poliisille ja ulkopuolisille tiedon tarvitsijoille. Polstat palvelee poliisin ydintoimintoja, talous- ja henkilöstöhallintoa sekä ulkopuolisia tiedontarvitsijoita. Se tuottaa tilastoja ja raportteja esimerkiksi rikosten ja hälytystehtävien määrästä sekä poliisin työajasta, taloudesta ja henkilöstöstä. Tietoja voidaan käyttää myös tutkimuksiin, analyyseihin ja selvityksiin. (Poliisi 2021.)

3.4 Metsäkauris ja valkohäntäpeura

Suomessa esiintyy luonnossa vapaana viisi hirvieläinlajia: hirvi, valkohäntäpeura, kuusipeura, metsäkauris ja metsäpeura. Valkohäntä- ja kuusipeuran ihminen on tuonut Suomeen, loput edellä mainituista kuuluvat alkuperäisinä lajeina suomalaiseen luontoon. Hirvieläimet ovat sorkkaeläimiä. Ruumiinrakenteeltaan hirvieläimet ovat pitkänomaisia. Hirvieläimet ovat kasvinsyöjiä. (Kankaanpää ym. 2018, 42.)

Metsäkauris on pienin ja siroin Suomessa esiintyvistä hirvieläimistä. Se on suuren koiran kokoinen. Säkäkorkeus on 65–75 cm, pituus 90–130 cm. Paino 15–35 kg. Häntä metsäkauriilla on hyvin lyhyt, eikä se näy juuri ollenkaan. Uroksella on sarvet, jotka putoavat loka-joulukuussa. Kesällä metsäkauris on punertavan ruskea, vasa selästä täplikäs. Syksyyn mennessä vasan täplät ovat hävinneet. Talvella väriytyy on kellertävän harmaa. Valkea peräpeili ulottuu reisien takasivuille. Metsäkauris elää tiheissä, pensaikkoisissa metsiköissä peltoaukeiden laitamilla. Metsäkauris viihtyy etenkin talvisin joki- ja puroaksoissa sekä vähälumisissa kuusikoissa. Metsäkauris on päiväaktiivinen laji, jonka voi nähdä ravinnonhaussa keskellä päivääkin. Lähes koko maassa esiintyy metsäkauriita, mutta runsaimmillaan se on Etelä- Länsi-Suomessa. Kiima-aika metsäkauriilla on heinä-elokuun vaihteessa. Se on ainoa hirvieläin, jolla on viivästynyt sikiönkehitys. Yhdestä kolmeen vasaa syntyy vasta touko-kesäkuussa. Uroksilla on kesäaikaan reviiirit. (Kankaanpää ym. 2018, 48.)

Valkohäntäpeura on hirveä huomattavasti pienempi ja sirompi. Sen säkäkorkeus on 90-110 cm, ruumiin pituus 150-180 cm. Pukki voi painaa jopa 130 kg, naaraan painaessa 40-80 kg. Valkohäntäpeuran tunnistaa parhaiten muista yleisimmistä suomalaisista hirvieläimistä pitkästä, alta valkeasta hännästä, jonka se häirittyinä nostaa varoitussignaaliksi. Valkohäntäpeuran karva on kesällä punertavan ruskeaa, syksyllä vaaleanharmaata. Vatsa on vaalea. Valkohäntäpeuran vasa on tanakka, neliömäinen, ja sen erottaminen metsäkauriista voi joissakin olosuhteissa olla hankalaa. Pukilla on sisäänpäin

kaarevat sarvet, joskus niin kutsutut tulppaanisarvet. Valkohäntäpeuraa kutsutaan myös valkohäntäkauriksi. Valkohäntäpeura elää viljelysalueiden tuntumassa reheväkasvuisissa metsissä. Runsaslumisina talvina se hakeutuu vähälumisiin kuusikoihin. Valkohäntäpeura selviytyy runsaslumisista ja kylmistä talvista tukiruokinnan avulla. (Kankaanpää ym. 2018, 46). Valkohäntäpeuroja ruokitaan talvella riistanhoidollisista syistä ja koska ruokintapaikat helpottavat metsästystä. Valkohäntäpeuroja metsästetään tyypillisesti vahtimalla sekä ajavan koiran avulla. Valkohäntäpeuraa esiintyy tyypillisesti eteläisen ja lounaisen Suomen peltovaltaisilla alueilla. Valkohäntäpeurakanta on viime vuosina runsastunut. Valkohäntäpeuroja esiintyy Oulu-Joensuu-linjan eteläpuolella, mutta kanta painottuu voimakkaasti lounaiseen osaan maata. Paikallisesti peuratihedydet voivat Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla, Hämeessä ja Satakunnassa olla useita kymmeniä yksilöitä tuhannella hehtaarilla. Muualla maassa peurakanta on selvästi harvempi. Valkohäntäpeuralla on kiima-aika marraskuussa ja se synnyttää touko-kesäkuussa yleensä yhdestä kahteen vasaa, joskus jopa kolme. (Suomen riistakeskus 2021.)

3.5 Lainsäädäntö

Tässä luvussa käsitellään tälle työlle relevantteja lakeja. Lait liittyvät poliisin suorittamiin eläinten lopettamisiin, sekä suurriistavirka-apuun riistaonnettomuustilanteissa. Osa pykälien teksteistä on kirjattu tähän lukuun tyypistetyt, jotta teksti pysyy lukijalle selkeänä, eikä tekstissä ole tarpeettomasti yhden lauseen kappaleita. Itse lakitekstiä ei ole muokattu.

3.5.1 Poliisilaki

Eläimen lopettamiseen liittyvää lainsäädäntöä on poliisilaissa ja eläinsuojelulaissa. Poliisilain (872/2011) 2 luvun 16 § on seuraavanlainen: "Poliisimiehellä on oikeus ottaa kiinni ja viimesijaisena keinona lopettaa eläin, joka aiheuttaa vaaraa ihmisen hengelle tai terveydelle tai huomattavaa vahinkoa omaisuudelle taikka vakavasti vaarantaa liikennettä. Eläin saadaan lopettaa myös, jos sen hengissä pitäminen olisi ilmeistä julmuutta sitä kohtaan". (PoL 2:16.)

Poliisilain (872/2011) 2 luvun 19 §:ssä on toimivalta aseiden käyttöön eläimen lopettamiseen liittyvällä tehtävällä. Toimivalta on seuraavanlainen: "Ampuma-asetta voidaan lisäksi käyttää kiireellistä ja tärkeää tehtävää suoritettaessa esineen, eläimen tai muun vastaavan esteen poistamiseksi". (PoL 2:19).

3.5.2 Eläinsuojelulaki ja eläinsuojeluasetus

Eläinsuojelulain (EläinsuojeluL 247/1996) 2 a luvussa käsitellään eläimen lopettamista. Oleellista tämän työn kannalta on käsitellä 2 a luvun 32 §, jossa käsitellään lopetusta koskevat yleiset vaatimukset. Pykälä menee seuraavanlaisesti: "Eläin on lopetettava mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti sen lopetukseen soveltuvalla menetelmällä ja tekniikalla.

Eläimen saa lopettaa vain se, jolla on riittävät tiedot kyseisen eläinlajin lopetusmenetelmästä ja lopetustekniikasta sekä riittävä taito toimenpiteen suorittamiseksi. Eläimen lopettavan henkilön on varmistettava, että eläin on kuollut ennen kuin sen hävittämiseen tai muihin toimenpiteisiin ryhdytään.” (Eläinsuojelul 2a:32.)

Eläinsuojeluasetuksen (ESA 396/1996) 10 luvun 30 § määrittää eläinten lopettamisen yleiset vaatimukset. Pykälä on kirjattu seuraavanlaisesti: "Eläimen saa lopettaa vain lopettamisen osaava henkilö. Lopettamisen suorittavalla henkilöllä tulee olla riittävät tiedot kyseisen eläinlajin lopetusmenetelmästä ja lopetustekniikasta sekä riittävä taito toimenpiteen suorittamiseksi.

Lopetettavaa eläintä on pidettävä kiinni tai sen liikkumista on rajoitettava muulla sopivalla tavalla siten, että eläin säästyy lopettamisessa kaikelta vältettävissä olevalta kivulta, tuskalta, kärsimykseltä, vahingoittumiselta ja ruhjoutumiselta. Lopetettavaa eläintä ei saa ripustaa ennen lopettamista, eikä sen raajoja saa sitoa.

Eläimen lopetus on suoritettava siten, että eläimelle ei aiheudu tarpeetonta kipua, tuskaa tai kärsimystä ja että muille eläimille aiheutuva häiriö on mahdollisimman vähäinen. Eläimen lopettavan henkilön on varmistettava, että eläin on kuollut ennen kuin sen hävittämiseen tai muihin toimenpiteisiin ryhdytään." (ESA 10:30.)

3.5.3 Riistahallintolaki

Kuten jo luvussa 3.2, jossa käsitellään tarkemmin suurriistavirka-apua, mainitaan suurriistavirka-avun perustuvan poliisiin ja riistanhoitoyhdistysten välisiin sopimuksiin sekä riistahallintolakiin.

Riistahallintolain (RhalL 158/2011) 2 luvun 10 § käsittelee riistanhoitoyhdistyksiä. Se on kirjattu seuraavanlaisesti: "Riistanhoitoyhdistys on riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetussa laissa tarkoitetun riistanhoitomaksun maksaneiden metsästäjien omatoimisuuteen perustuva itsenäinen toimija, jolla on oma maantieteellinen toiminta-alue. Riistanhoitoyhdistysten toimintaa ohjaa ja valvoo Suomen riistakeskus. Riistanhoitoyhdistykset ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä antamaan Suomen riistakeskukselle sen tehtävien kannalta välttämättömät tiedot ja asiakirjat. Riistanhoitoyhdistys vastaa kestävän riistatalouden edistämisestä toiminta-alueellaan, huolehtii metsästäjien vapaaehtoistoiminnan edistämisestä ja organisoinnista sekä hoitaa sille säädetyt julkiset hallintotehtävät.")

Riistanhoitoyhdistyksen toiminta-alueesta on kirjattu riistahallintolakiin (RhalL 158/2011) 2 luvun 11 §:ään tähän työhön oleelliselta osin seuraavan mukaisesti: "Riistanhoitoyhdistyksen toiminta-alue on yhden tai useamman kunnan alue. Toiminta-alue voi poiketa erityisestä syystä kunnan rajoista, mikäli se maantieteellisesti tai paikkakunnan olojen vuoksi on tarkoituksenmukaista. Tällöin riistanhoitoyhdistyksen toiminta-alueen on kuitenkin perustuttava kiinteistörekisterilain (392/1985) 3 §:n mukaiseen kyläjaotukseen siten, että toiminta-alue on yhtenäinen." (RhalL 2:11.)

Riistahallintolain (Rhall 158/2011) 2 luvun 14 §:ään on kirjattu riistanhoitoyhdistyksen tehtävät (Rhall 2:14). Yksi riistanhoitoyhdistyksen tehtävistä on poliisin avustaminen hirvieläinkolareissa ja suurpeto-karkotustehtävissä (Espoo-Kauniainen riistanhoitoyhdistys 2022).

3.6 Toiminta riistaonnettomuudessa

Tämä luku käsittelee työn kannalta oleellisin osin kansalaisen tarpeellisia toimia riistaonnettomuuteen joutuessa. Ilmoittaessaan riistaonnettomuudesta hätäkeskukseen, saa poliisi riistaonnettomuudesta tehtävän, joka tarvittavilta osiltaan välitetään SRVA:lle. Luvussa avataan poliisin ja SRVA-toimijoiden toimia riistaonnettomuuden sattuessa.

Riistaonnettomuustilanteeseen voi joutua itsestä riippumattomista syistä ajoipa sitten itse kolarin tai ollessa kolaripaikalla ensimmäisenä. Riistakolareista tulee ilmoittaa aina poliisille soittamalla yleiseen hätänumeroon 112. Ilmoittaessa tulee kertoa onnettomuuspaikka mahdollisimman tarkasti. Hyvä tapa soittaa hätänumeroon on 112 Suomi -sovelluksen avulla. (Suomen riistakeskus 2022.)

Paikan merkitseminen yhdessä hyvän paikkakuvauksen kanssa edesauttaa tehokasta jälkiselvitystyötä ja helpottaa loukkaantuneen eläimen löytämistä. Jos eläimen jäljitys ei onnistu, se kuolee hitaasti vammoihinsa ja tämä voidaan rinnastaa eläinräikkäykseen. Merkintä riistaonnettomuuspaikalla tulee tehdä vain tien reunaan. Pakotietä ei tule yrittää merkitä ja muutenkin tulee välttää turhaa kulkeamista kolaripaikalla, koska SRVA-henkilöiden ja jälkikoirien työskentely on helpompaa, kun jälkiä ei ole sotkettu. (Suomen riistakeskus 2022.)

Riistaeläimen jäädessä loukkaantuneena kolaripaikalle, on sen lopettaminen sallittua. Eläin tulee kuitenkin osata lopettaa oikein, jottei eläimen kärsimyksiä lisätä. Jos eläintä ei pysty itse lopettamaan, tulee pyytää apua tai odottaa kunnes SRVA-henkilöstö tai poliisi saapuu paikalle. Loukkaantunutta eläintä tulee kunnioittaa. Eläimen kuollessa kolarissa, on tärkeää yrittää siirtää se pois tieltä pientareelle. (Suomen riistakeskus 2022.)

Poliisihallituksen liikennetikostutkintaohjeessa käsitellään poliisin toimintaa riistaonnettomuudessa peuran ja kauriin osalta. Liikennetikostutkintaohjeen mukaan, jos tieliikenteessä tapahtuneen hirvieläinonnettomuuden osapuolena on peura tai kauris, tapahtumapaikalle ei lähtökohtaisesti tarvitse mennä seuraavissa tilanteissa, jos onnettomuudessa:

- ei ole syntynyt henkilövahinkoja
- lisävaaran estäminen tai liikenteen ohjaaminen ei edellytä poliisin paikalle menoa
- ajoneuvon omistussuhteet ovat selvät ja tilanne muutoinkin sen kaltainen, että asian omistajan oikeuksien turvaaminen ei edellytä poliisitutkintaa
- onnettomuuteen ei epäillä liittyvän rattijuopumusta tai muuta rikosta

- onnettomuudesta ei ole aiheutunut aineellista vahinkoa kolmannelle taholle (tienpitäjä, kunta, sähköyhtiö, rakennukset, ja niin edelleen), jonka perustuslaillisten oikeuksien turvaaminen edellyttää poliisia paikalle selvittämään ja toteamaan olosuhteet
- eivätkä olosuhteet muutoinkaan edellytä poliisin käymistä tapahtumapaikalla (POL-2020-27924 ,8.)

Jos hirvieläinonnettomuudessa osallisena ollut peura tai kauris on jäänyt loukkaantuneena tapahtumapaikalle, eikä sitä kyetä asiallisesti lopettamaan tapahtumapaikalla olevien henkilöiden toimesta ilman viivytystä, on poliisin mentävä tapahtumapaikalle tai muilla tavoin huolehdittava loukkaantuneen eläimen lopettamisesta. Poliisin on muutoinkin huolehdittava, ettei loukkaantunut eläin joudu tarpeettomasti kärsimään, vaan tapahtumaan liittyvät eläinsuojelulliset näkökohdat hoidetaan riittäväällä ammattitaidolla. (POL-2020-27924, 9.)

Vaikka tilanne ei vaatisi poliisin paikalle menoa, tulee poliisin olla yhteydessä ilmoittajaan ja selvittää tapahtumaan liittyvät tiedot mahdollisimman hyvin. Nämä asiat poliisin tulee kirjata asiaa koskevaan tehtäväilmoitukseen. Tilanteessa, jossa riistaonnettomuudessa on ollut osallisena valkohäntäpeura, tulee tehtäväilmoitukseen kirjata sana VALKOHÄNTÄPEURA ja jos osallisena on ollut metsäkauris, tulee tehtäväilmoitukseen kirjata sana KAURIS. (POL-2020-27924, 9.)

Tapahtuneesta hirvieläinonnettomuudesta poliisin tulee ilmoittaa viipymättä suurriistavirka-apu yhdyshenkilölle. Ilmoituksessa tulee ilmoittaa mahdollisimman tarkka tapahtumapaikka. Suurriistavirka-apu huolehtii eläimen ruhon viemisestä pois tapahtumapaikalta tai loukkaantuneen eläimen jäljestämisestä tai lopettamisesta. (POL-2020-27924, 9.)

Poliisihallituksen liikennerikostutkintaohjeessa mainitaan myös, että poliisilaitosten tulee säännöllisesti kerätä tiedot peura- ja kauriseläinonnettomuuksista tehtäväilmoitusjärjestelmästä ja toimittaa tiedot tienpitäjälle kerran vuodessa tai tarvittaessa useamminkin. Muutoinkin poliisilaitosten tulee seurata edellä mainittujen liikenneonnettomuuksien alueellista ja määrällistä kehitystä. (POL-2020-27924, 9.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN JA TULOKSET

Tämä opinnäytetyö toteutettiin selvittämällä poliisin tehtävämääriä ja SRVA-tapahtumamääriä, sekä etsimällä julkisista internetlähteistä vastaukset metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen kanta-arvioihin. Poliisin tehtävän 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja) tehtävämäärät on Polstat-järjestelmästä. Polstats:sta 205-tehtävän data saatiin työhön Espoon analyysi- ja tiedustelutoiminnon avustuksella. Jotta kysymykseen, kuinka paljon tehtäviä välittyy SRVA-toimijoille, saatiin vastaus, oli työn tekijä yhteydessä Espoo-Kauniainen riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajaan Fredrik Eklundhiin. Hänen ja muiden Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella toimivien riistanhoi-

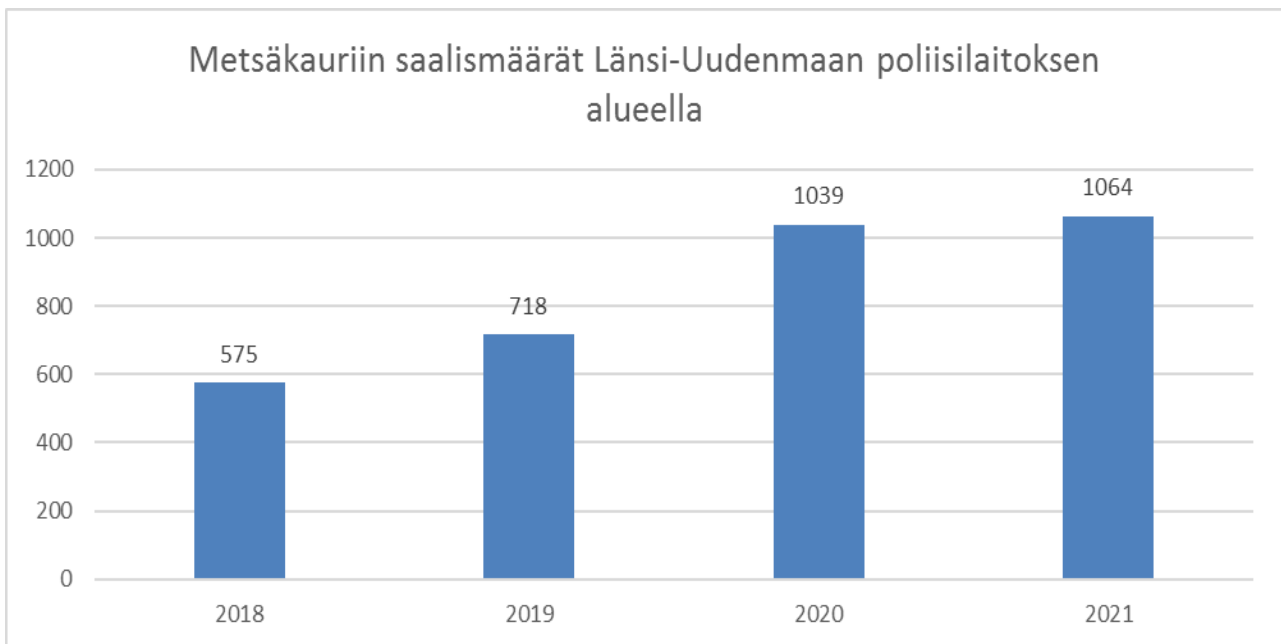
toyhdistysalueiden toiminnanohjaajien kautta päädyttiin kysymään data Suomen riistakeskuksen kirjaamosta. Tätä kautta asia tuli Suomen riistakeskukselle käsiteltäväksi, ja keskusteluiden sekä julkisuusasioiden selvittämisen jälkeen saatiin opinnäytetyöhön tarvittavat datat.

4.1 Metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen kannan tilanne

Metsästys ja Kalastus -lehden internetsivun kirjoituksen mukaan valkohäntäpeura- ja metsäkaurissaalis kasvoi huomattavasti. Artikkelin käsittelee helmikuun puolivälissä 2021 päättyneen jahtikauden tuloksia. Artikkelin mukaan koko maassa saaliiksi saatiin noin 70 000 valkohäntäpeuraa ja hieman vajaa 20 000 metsäkaurista. Saalismäärät kasvoivat huomattavasti aikaisemmasta. Valkohäntäpeuran saalismäärä nousi edellisestä kaudesta melkein 9 500 kaadon verran, eli noin 16 prosenttia. Metsäkauriin osalta kasvua kirjattiin peräti 29 prosenttia edelliseen kauteen verrattuna. Artikkelin korostaa myös sitä, että vaikka metsäkauriin metsästyksen ei vaadita pyyntilupaa, on saadusta saaliista ilmoitettava Suomen riistakeskukselle. (Metsästys ja Kalastus 2021.)

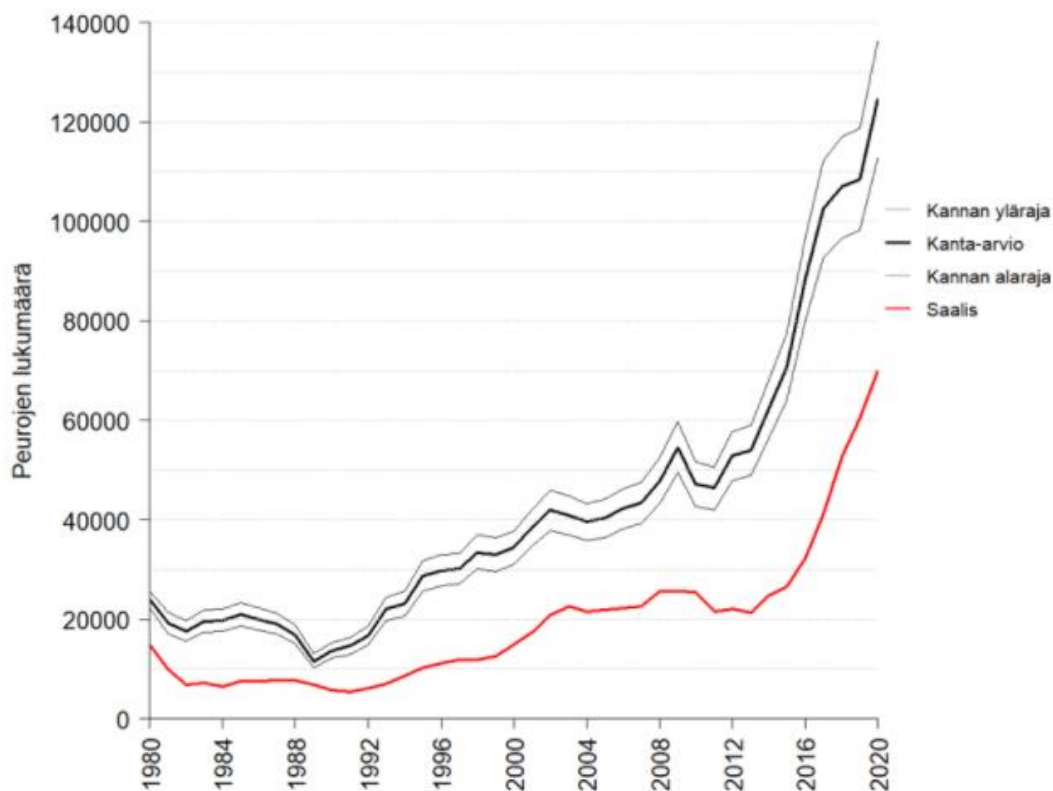
Metsästäjä-lehden kirjoituksen mukaan metsäkauriille ei tuoteta virallista kannanarviota. Kannan koosta osviittaa antaa tiheän kannan alueella Oma riistan SRVA-liikenneonnettomuustilastot, saalistilastot sekä keväällä pelloilla havaittujen kauriiden määrät. Harvan kannan alueella kanta voidaan myös arvioida lumijälkien avulla ja metsästysajan havainnoilla. Vertailemalla havaintoja vuosien välillä, voidaan arvioida muutoksia kannan koossa sekä ennakoita tulevan kauden metsästysmahdollisuuksia. Kirjoituksen mukaan metsäkaurissaaliit ovat kasvaneet Suomessa viimeisten vuosien aikana noin 25 prosenttia vuodessa. Samaan aikaan SRVA-liikennekolarikirjaukset ovat kasvaneet noin 10 prosenttia vuodessa. (Hermansson & Rinne 2021.)

Länsi-Uudenmaan alueella metsäkauriin saalismäärä ilmenee kuvioista 1. Tähän kuvioon on valikoitu riistanhoitoyhdistykset taulukon 1 mukaisesti ja kuviossa huomioidaan vuosi aina vuoden ensimmäisestä päivästä viimeiseen. Kuvion perusteella vuodesta 2018 vuoteen 2021 metsäkauriin saalismäärä on kasvanut ~85 %.

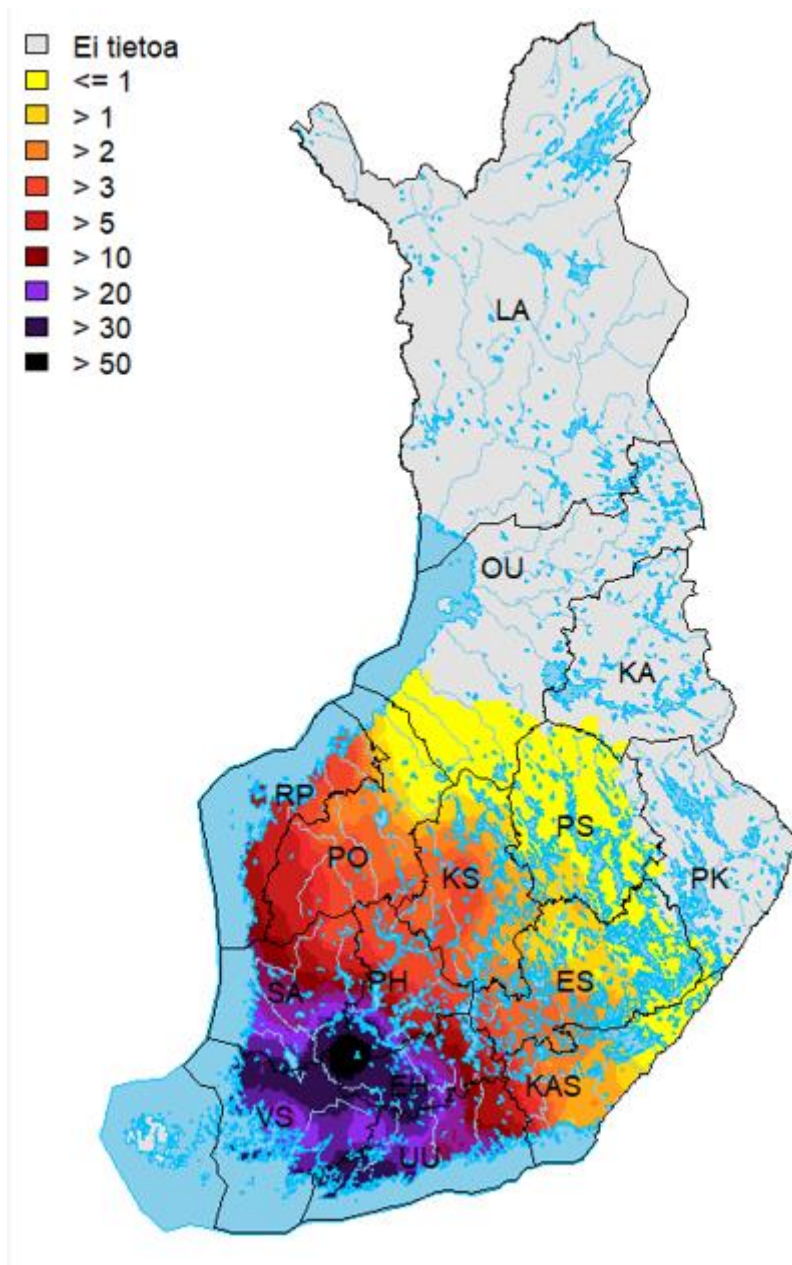
Kuvio 1. Metsäkauriin saalismäärät Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella (Suomen riistakeskus 2022).

Luonnonvarakeskus (Luke) uutisoi 19.03.2021, että heidän arvionsa mukaan Suomessa oli talvella 2020–2021 noin 125 000 valkohäntäpeuraa. Edellisvuodesta kasvua on ollut noin 15 %. Kuten alla oleva kuvio 2 osoittaa, on valkohäntäpeurojen määrä kasvanut Suomessa 1990-luvun lopusta alkaen pieniä notkahduksia lukuun ottamatta. (Luonnonvarakeskus 2021.)

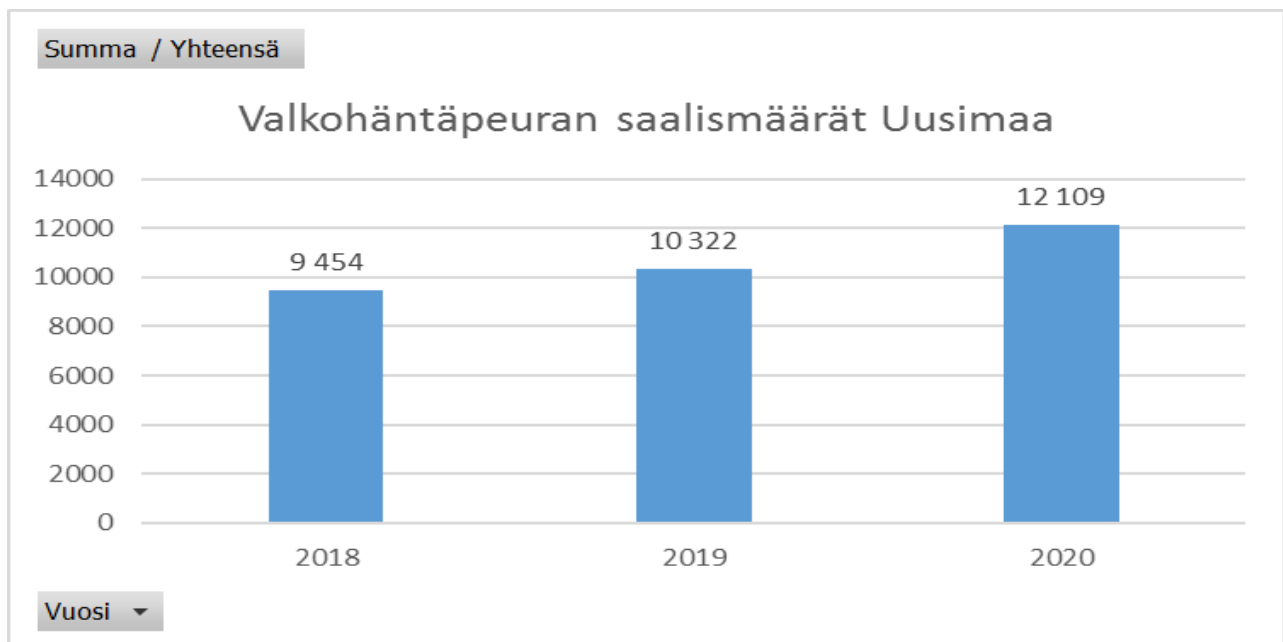
Kuvio 2. Valkohäntäpeuran talvikannan koko sekä saalis vuosina 1980–2020 (Luonnonvarakeskus 2021).

Edellä mainitun uutisen mukaan kanta kasvoi eniten jo tiheän kannan alueilla Uudellamaalla (20,7 %), Satakunnassa (20,0 %), Varsinais-Suomessa (18,7 %) ja Etelä-Hämeessä (10,9 %). Kasvun sijasta kannan pienentymistä tapahtui Pohjois-Hämeessä (-2,8 %) ja Kaakkois-Suomessa (-1,4 %). (Luonnonvarakeskus 2021.) Kuvio 3 osoittaa peurakannan tiheyden olevan suurta Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella.

Kuvio 3. Valkohäntäpeuran talvikannan tiheyden alueellinen vaihtelu Suomessa talvella 2020–2021 (valkohäntäpeuroja/1000 hehtaaria) (Luonnonvarakeskus 2021).

Uudenmaan alueen valkohäntäpeuran saalimäärät ilmenevät kuvioista 4. Kuvion mukaan saalismäärässä on tapahtunut kasvua ~28 % vuodesta 2018 vuoteen 2020. Kuvion saalimäärät ovat koko Uudellemaalle, ei pelkästään Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueelle.

Kuvio 4. Valkohäntäpeuran saalimäärät Uudenmaan alueella (Luonnonvarakeskus 2022).

4.2 Poliisin tehtävät peuroihin ja kauriisiin liittyen

Vuonna 2020 Manner-Suomen tieliikenteessä sattui 14 004 riistaonnettomuutta. Onnettomuuksia tapahtui syksyn kuukausien lisäksi paljon touko-kesäkuussa. Vähiten onnettomuuksia kirjattiin helmimaaliskuussa. (Tilastokeskus 2021.)

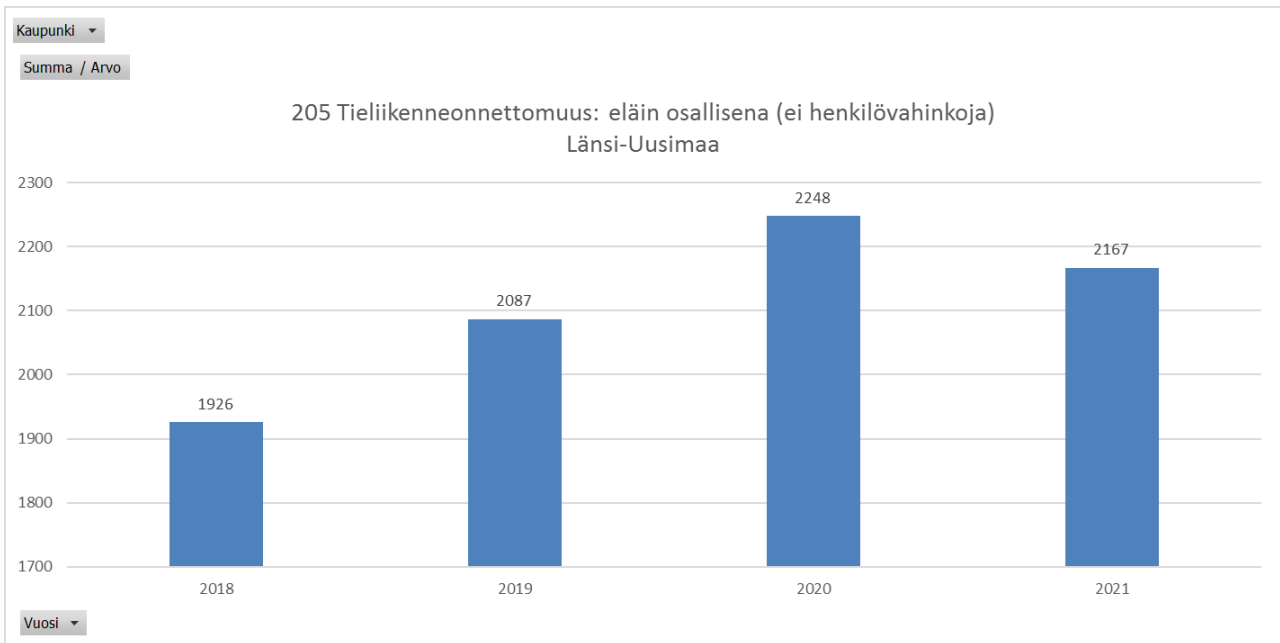
Alueellisesti tarkastellen suurin osa riistaonnettomuuksista vuonna 2020 tapahtui Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla ja Pirkanmaalla. Näissä maakunnissa tapahtui yli puolet kaikista riistaonnettomuuksista. Suurin kasvu onnettomuuksien määrässä oli Satakunnassa, Päijät-Hämeessä, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa. Laskua puolestaan oli eniten Keski-Pohjanmaalla, Etelä-Savossa ja Kymenlaaksossa ja Lapissa. (Tilastokeskus 2021.)

Vuonna 2020 tieliikenteessä tapahtuneista riistaonnettomuuksista suurin osa tapahtui valkohäntäpeurojen ja ajoneuvon törmäyksissä. Valkohäntäpeurojen kanssa ajatut kolarit edustivat puolta kaikista onnettomuuksista. Toiseksi eniten kolareita tapahtui metsäkauriiden kanssa, 5 094 kertaa. Eniten vuonna 2020 kasvoivat valkohäntäpeuraonnettomuudet, joita tapahtui 745 kappaletta enemmän vuoteen 2019 verrattuna. (Tilastokeskus 2021.)

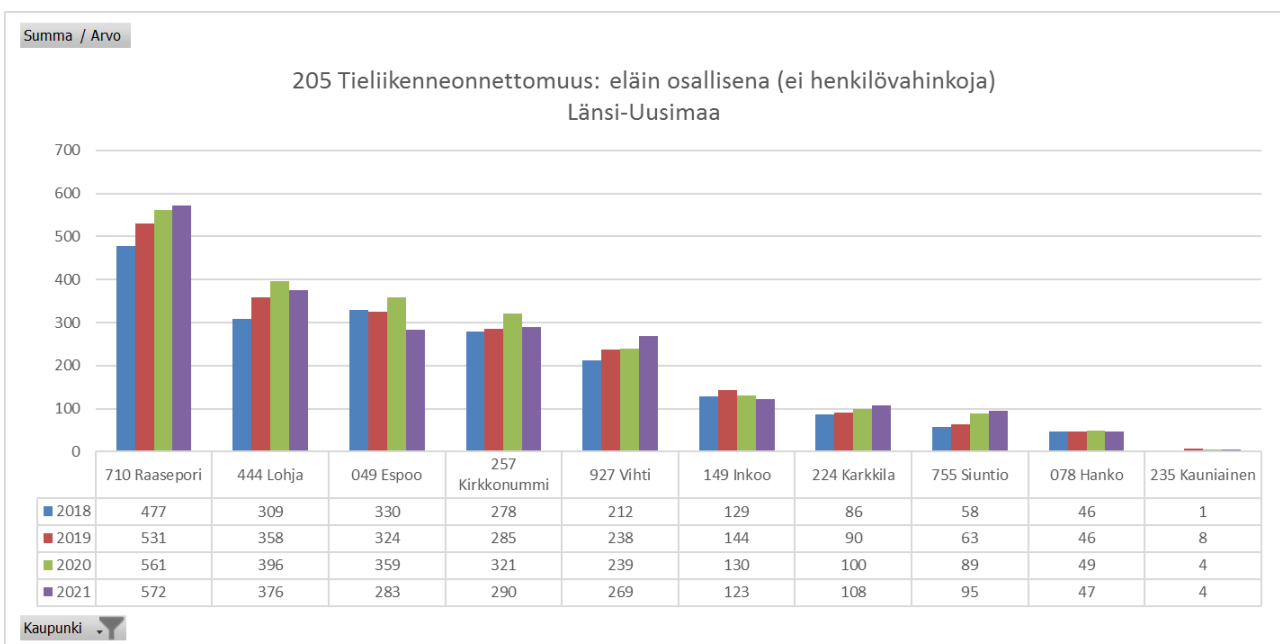
Polstat:sta selvinneen datan mukaan Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella on tapahtunut kasvua 2018–2020 välisellä ajalla tehtävässä 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilöva-

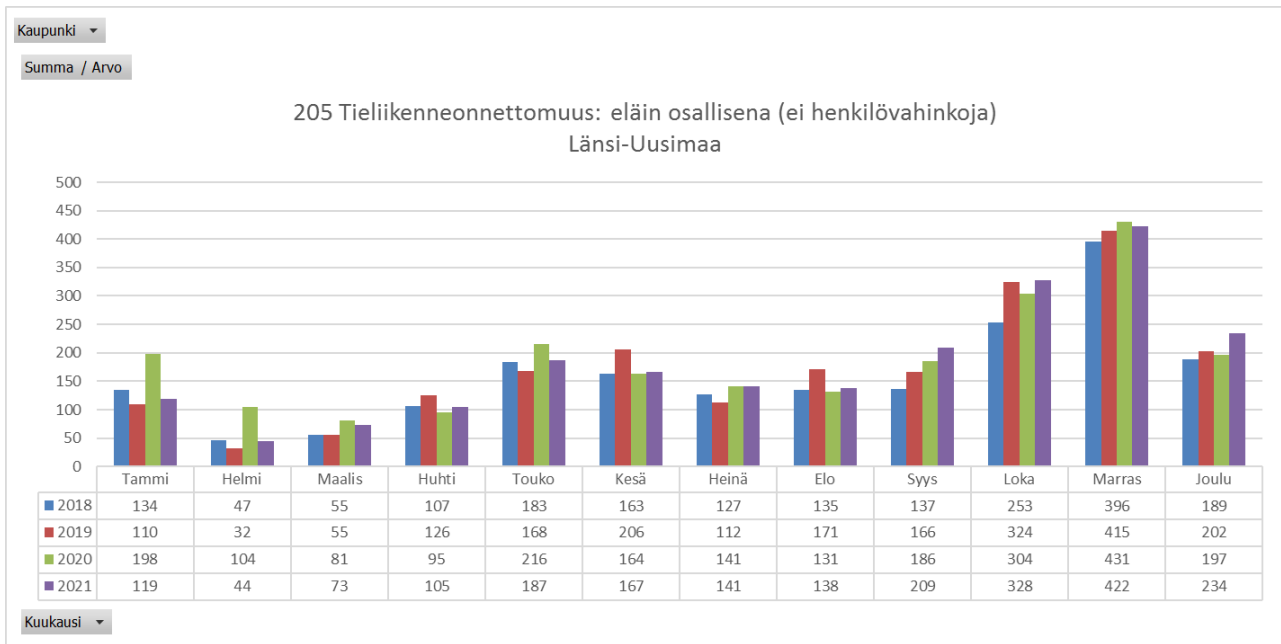
hinkoja) (kuvio 5). Kasvua vuodesta 2018 vuoteen 2020 on 16,7 prosenttia, jonka jälkeen tehtävämäärät laskivat vuonna 2021 3,6 %. Kuviot 6, 7 ja 8 pitävät sisällään seuraavat kunnat ja kaupungit: Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi, Siuntio, Hanko, Inkoo, Karkkila, Lohja, Raasepori ja Vihti. Eniten Länsi-Uudellamaalla tehtäväkoodille 205 oli tehtäviä Raaseporissa, toiseksi eniten Lohjalla ja tämän jälkeen Espoossa (kuvio 6). Eniten 205-tehtäväkoodin tieliikenneonnettomuuksia sattuu loka-marras-kuussa ja vähiten helmi-maaliskuussa (kuvio 7).

Kuvio 5. Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen tehtävämäärä tehtäväkoodille 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja) (Polstat 2022).

Kuvio 6. Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen tehtävämäärä tehtäväkoodille 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja) kunnittain ja kaupungeittain (Polstat 2022).

Kuvio 7. Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen tehtävämäärä tehtäväkoodille 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja) kuukausinäkömää (Polstat 2022).

4.3 SRVA-tehtävät metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen osalta

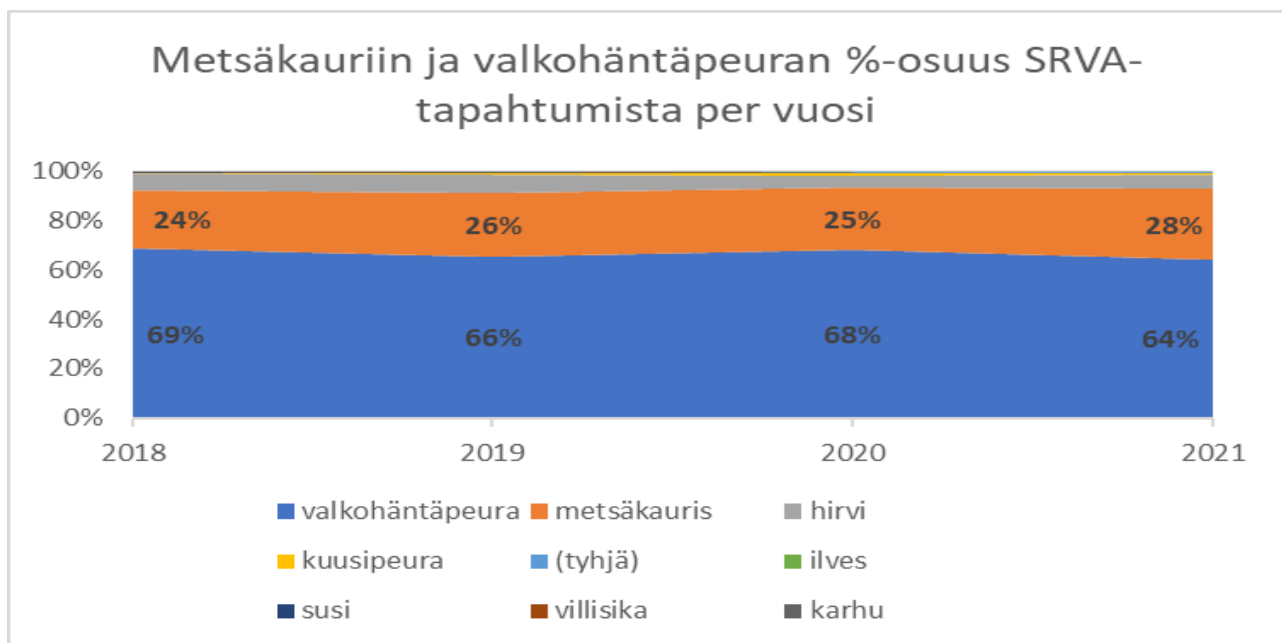
Tässä työssä esille tuotujen SRVA-tapahtumien määrä pohjautuu Suomen riistakeskukselta saatuun dataan, jota kirjoittaja on Excel:ssä muokannut visuaaliseen muotoon. Data asetuu aikavälille 2018–2021. Huomioitavaa on, riistanhoitoyhdistyksillä tapahtui yhdistämissä tuolle aikavälille. 1.1.2020 alkaen Hankoniemi, Inkoo-Snappertuna, Karjaa, Pohja, Siuntio, Tammisaari ja Tenhola yhdistyivät uudeksi Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistykseksi (Suomen riistakeskus 2020). Tässä opinnäytetyössä käsitellään tilastoja taulukon 1 mukaisesti huomioiden edellä mainittu yhdistyminen riistanhoitoyhdistysten välillä. Maantieteellinen riistanhoitoyhdistysten aluejako on nähtävissä Suomen riistakeskuksen internetsivuilla.

Riistanhoitoyhdistykset 2018-2019	Päivitetyt riistanhoitoyhdistykset 1.1.2020 alkaen
Espoo-Kauniaisten riistanhoitoyhdistys	Espoo-Kauniaisten riistanhoitoyhdistys
Karjalohjan riistanhoitoyhdistys	Karjalohjan riistanhoitoyhdistys
Kirkkonummen riistanhoitoyhdistys	Kirkkonummen riistanhoitoyhdistys
Lohjan riistanhoitoyhdistys	Lohjan riistanhoitoyhdistys
Inkoo-Snappertunan riistanhoitoyhdistys	Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
Hankoniemen riistanhoitoyhdistys	Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
Tammisaaren riistanhoitoyhdistys	Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
Tenholan riistanhoitoyhdistys	Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
Karjaan riistanhoitoyhdistys	Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
Siuntion riistanhoitoyhdistys	Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
Pohjan riistanhoitoyhdistys	Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
Nummi-Pusulan riistanhoitoyhdistys	Nummi-Pusulan riistanhoitoyhdistys

Sammatin riistanhoitoyhdistys	Sammatin riistanhoitoyhdistys
Vihdin ja Karkkilan riistanhoitoyhdistys	Vihdin ja Karkkilan riistanhoitoyhdistys

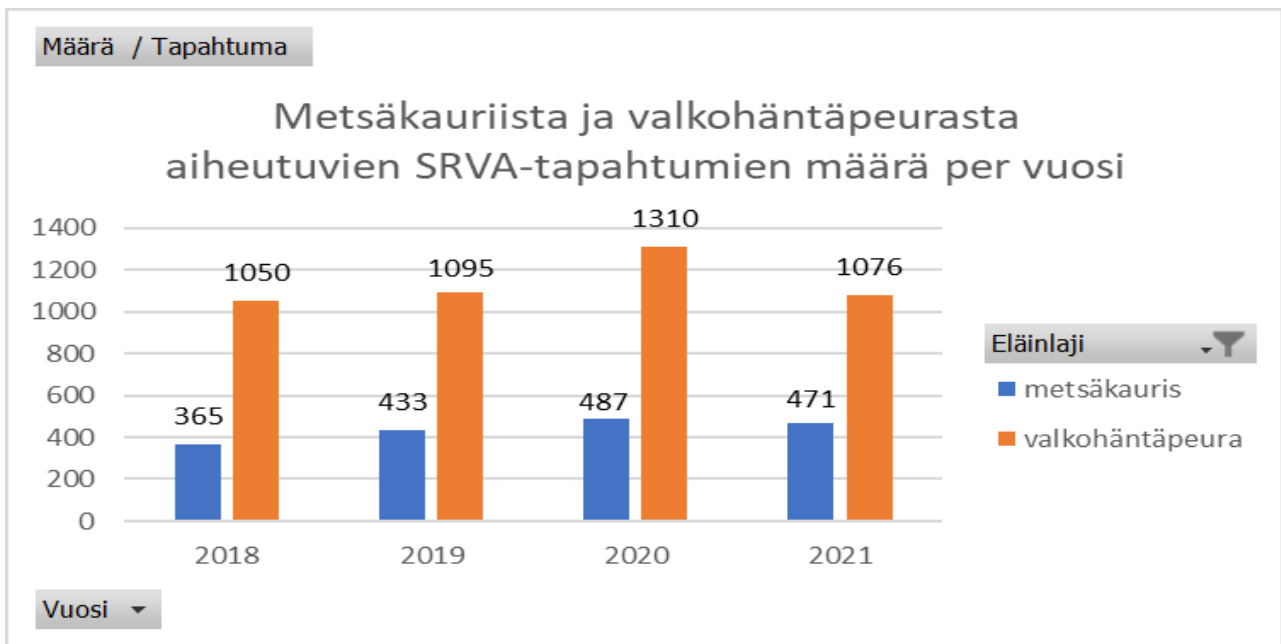
Taulukko 1. Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella toimivat riistanhoitoyhdistykset.

Alla oleva kuvio 8 osoittaa metsäkauriin ja valkohäntäpeuran suuren osuuden kaikista SRVA-tapahtumista tarkastelualueelta. Koko tarkastelujakson ajan sekä metsäkauriin että valkohäntäpeuran osuus kaikista SRVA-tapahtumista on pysynyt melko stabiilina. Metsäkauriin osuus kaikista SRVA-tehtävistä on 24–28 % tarkastelujaksolla. Valkohäntäpeuran osuus tarkastelujakson ajalla on 64–69 %. Kuvio osoittaa mielenkiintoisesti sen, että valkohäntäpeuran osuus kaikista SRVA-tapahtumista olisi laskussa, kun taas metsäkauriin osuus olisi nousussa. Kolmanneksi suurin osuus kaikista SRVA-tehtävistä kohdistuu hirveen, jonka prosentuaalinen osuus on jää kuitenkin alle seitsemään prosenttiin joka vuosi koko tarkastelujakson ajalta.

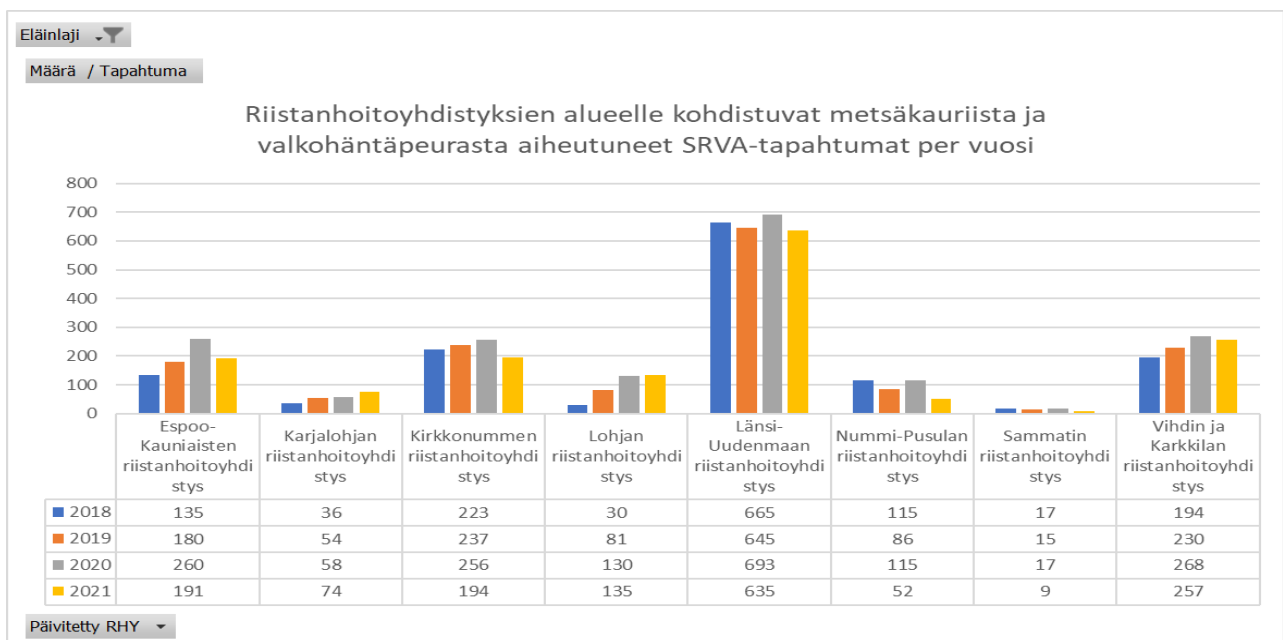
Kuvio 8. Metsäkauriin ja valkohäntäpeuran prosentuaalinen osuus kaikista SRVA-tapahtumista per vuosi (Suomen riistakeskus).

Kuvio 9 osoittaa määrällisesti kuinka paljon metsäkauriista ja valkohäntäpeurasta aiheutuu SRVA-tapahtumia vuosittain. Vuonna 2018 metsäkauriista aiheutui selkeästi vähemmän (365 kappaletta) SRVA-tapahtumia kuin tarkastelujaksolta muutoin. Vuosi 2020 osoittaa myös eroa muihin vuosiin molempien eläinlajien osalta. 2020 metsäkauriilla oli hieman enemmän SRVA-tapahtumia kuin muutoin tarkastelujaksolla, mutta valkohäntäpeuralla kyseisenä vuonna oli selkeästi enemmän SRVA-tapahtumia. Tuona vuotena valkohäntäpeuraan kohdistuvia SRVA-tehtäviä oli 1310, kun muina vuosia määrät olivat 1050–1095 välillä. Kuvio 9 pitää sisällään SRVA-tapahtumista onnettomuuksia, karakoituksia ja sairaita / haavoittuneita eläimiä. Voidaan todeta, että suurin osa tavalla tai toisella liittyy kuitenkin riistaonnettomuuteen, kuten kuviossa 11 tarkentuu.

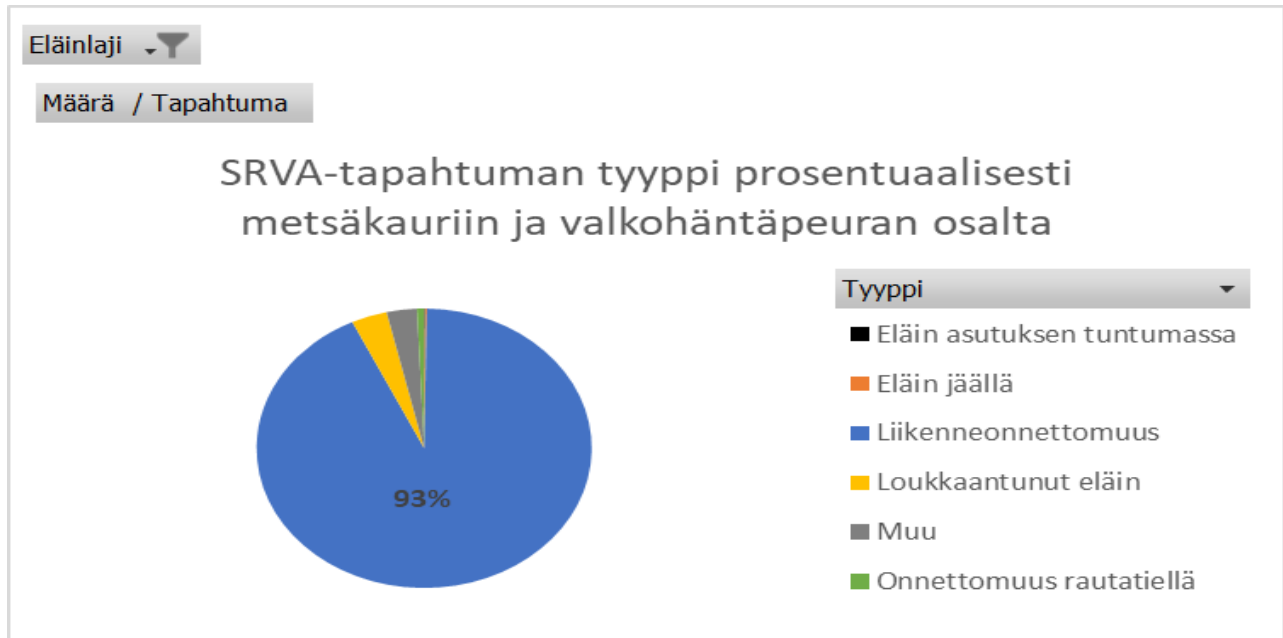
Kuvio 9. Metsäkauriista ja valkohäntäpeurasta aiheutuvien SRVA-tapahtumien määrä per vuosi. (Suomen riistakeskus).

Tämä työn rajaukseen valikoituneiden riistanhoitoyhdistyksien alueelle kohdistuneet metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamat SRVA-tapahtumat näkyvät kuviossa 10. Tämä kuvio selkeästi osoittaa, että Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistyksen alueelle osuu eniten SRVA-tapahtumia. Aina-kin osin tämä selittyy sillä, että Länsi-Uudenmaan riistahoitoyhdistys on työhön valikoituneista riistanhoitoyhdistyksistä maantieteellisesti selkeästi suurin.

Kuvio 10. Riistanhoitoyhdistyksien alueelle kohdistuvat SRVA-tapahtumat per vuosi. (Suomen riistakeskus).

SRVA-tapahtumista suurin osa on liikenneonnettomuuksia kuvion 11 mukaisesti. Liikenneonnettomuuksia kaikista SRVA-tapahtumista 2018–2021 välillä oli jopa 93 %. Lopun seitsemän prosentin SRVA-tapahtumatyypit koostuivat pääosin seuraavista tapahtumatyypeistä: loukkaantunut eläin sekä tapahtumatyyppi muu. Jäljelle jääneiden tapahtumatyyppien osuus jäi marginaaliseksi.

Kuvio 14. SRVA-tapahtuman tyyppi prosentuaalisesti metsäkauriin ja valkohäntäpeuran osalta. (Suomen riistakeskus).

Kuvion 15 avulla pystytään havainnollistamaan mihin aikaan vuodesta riistaonnettomuuksia tapahtuu Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella. Selkeästi eniten riistaonnettomuuksia tapahtuu loka-marraskuussa ja vähiten helmi-maaliskuussa. Loka-marraskuun suuria riistaonnettomuusmääriä selittää moni tekijä. Syksyllä alkava metsästyskausi sekä samalla eläinten kiima-aika saavat niitä liikkeelle. Huomioitavaa on myös, että monet hirvieläimet siirtyvät syksyllä talvilaitumille. Toisaalta samaan aikaan ajo-olosuhteet liikenteessä heikkenevät syyssäiden ja lisääntyvän pimeyden takia. (Lähitapiola 2020.) Lähes kaksi kolmasosaa hirvieläinonnettomuuksista ajetaan hämärässä tai pimeässä (Itäväylä 2021).

Kuvio 15. Metsäkauriista ja valkohäntäpeurasta aiheutuvien SRVA-tapahtumien määrä kuukausittain. (Suomen riistakeskus).

5 JOHTOPÄÄTÖKSET, POHDINTA JA ARVIOINTI

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa metsäkauriin ja valkohäntäpeuran aiheuttamia riista-onnettomuusmääriä Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella. Tässä luvussa esitellään tutkimustuloksista johdettuja johtopäätöksiä ja niistä seurannutta pohdintaa.

5.1 Johtopäätökset ja pohdinta

Ensimmäinen tutkimuskysymys oli, onko kauriiden ja peurojen kanta kasvanut viime vuosina Länsi-Uudenmaan alueella? Luvussa 4.1 on tuotu esille Luonnonvarakeskuksen kanta-arvio valkohäntäpeurojen kannasta. Tämän mukaan valtakunnallisesti valkohäntäpeuran osalta kanta on kasvanut. Samassa luvussa on tuotu esiin se, että metsäkauriin kannasta ei ole virallista tilastoa. Metsäkaurisaaliit ovat kuitenkin kasvaneet Suomessa viimeisten vuosien aikana noin 25 prosenttia vuodessa. Samaan aikaan SRVA-liikennekolarikirjaukset ovat kasvaneet noin 10 prosenttia vuodessa. Alueellisesti Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen aluetta tarkasteltaessa on metsäkauriin saalismäärät kasvaneet vuodesta 2018 vuoteen 2021 85 prosenttia ja valkohäntäpeuran vuodesta 2018 vuoteen 2020 28 prosenttia.

Valkohäntäpeuran osalta SRVA-tapahtumamäärät Länsi-Uudenmaan alueella ovat pysyneet suhteellisen stabiilina. Joskin vuonna 2020 oli yksittäisenä vuotena selkeästi suurin. Metsäkauriin osalta SRVA-tapahtumien määrä on myös pysynyt suhteellisen stabiilina 2018–2021 välisenä aikana, huomioiden pienimmän tapahtumamäärän olevan kuitenkin vuodelta 2018.

Toinen tutkimuskysymys oli, kuinka paljon poliisitehtäviä näistä eläimistä aiheutuu? Polstat:n mukaan 2018–2021 väliselle ajalle oli poliisille tehtäviä tehtäväkoodille 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja) 8428 kappaletta. Kasvua vuodesta 2018 vuoteen 2020 on ~17 prosenttia, jonka jälkeen tapahtui noin 4 prosentin lasku.

Kolmas tutkimuskysymys oli, kuinka paljon tehtäviä välittyi suoritettavaksi SRVA-toimijoille. Länsi-Uudenmaan alueella 2018–2021 väliselle ajalle oli 6287 metsäkauriista ja valkohäntäpeurasta aiheutuvaa SRVA-tapahtumaa. Yhteensä näiden eläinten SRVA-tapahtumat kasvoivat vuodesta 2018 vuoteen 2020 27 prosenttia, jonka jälkeen tapahtui noin 14 prosentin lasku. SRVA-tapahtumista voidaan todeta, että selkeästi suurin osa Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella tapahtuneista SRVA-tapahtumista johtuu metsäkauriista ja valkohäntäpeurasta. Metsäkauriin osuus keskimäärin vuositasolla on ~26 prosenttia ja valkohäntäpeuran ~67 prosenttia. Lisäksi voidaan todeta, että 93 prosenttia SRVA-tapahtumista kirjattiin liikenneonnettomuudesta johtuviksi.

Koska työssä kartoitettiin riistaonnettomuusmääriä kahdesta eri lähteestä, on hyvä tulkita näiden suhdetta toisiinsa. Polstat:n perusteella 205-tehtäviä oli tarkasteluvälille 8428 kappaletta SRVA-tapahtumamäärien ollessa 6287 kappaletta. Kun huomioidaan, että 205-tehtävälle tulee myös muita eläimiä kuin metsäkauris ja valkohäntäpeura, voidaan tulkita määrien olevan linjassaan. Vertailtaessa Länsi-Uudellamaalla alueellisia eroja, on Lohja riistanhoitoyhdistyksen sekä Vihdin ja Karkkilan riistanhoitoyhdistyksen määrät Polstat:n mukaan SRVA-tapahtumamääriä pienempi. Toisaalta Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistyksen lukemat ovat Polstat:n mukaan runsaasti SRVA-tapahtumamäärää suuremmat. Kuukausitasolla lukemat Polstan:n ja SRVA-tapahtumien välillä ovat linjassaan loka-marraskuuden näyttäessä suurimpia määriä ja helmi-maaliskuun pienimpiä.

Opinnäytetyön perusteella metsäkauriin ja valkohäntäpeuran kannan kasvun trendi on 2018–2021 välillä ollut nouseva. Vaikka numeraalista faktaa kantojen määrästä tähän työhön ei saatu, voidaan tämä johtopäätös tehdä sen perusteella, että molempien eläinten osalta saalismäärät ovat kasvaneet poliisiin 205-tehtävän määrien ja SRVA-tapahtumamäärien kasvaessa vuoteen 2020 asti. Lisäksi pystyttiin todistamaan valkohäntäpeuran kanta-arvion kasvaneen.

Tutkimuksen perusteella voidaan tehdä johtopäätös, että kannat ovat vaikuttaneet poliisin tehtävämääriin. Tämä syy-seuraussuhde voidaan johtaa 205-tehtävien ja SRVA-tapahtumamäärien suhteella metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen kanta-arvioihin. Tehtävämäärät ovat nousseet, kunnes saaliimäärät ovat kasvaneet tarpeeksi. Suurelta osin kantojen sekä poliisiin ja SRVA:n tehtävien välistä liikehdintää tarkastelujaksolla voidaan selittää sillä, että Uudenmaan alueella valkohäntäpeurojen saaliimäärä oli todella korkea metsästyskaudella 2020–2021. Kuten raportissa Hirvieläinonnettomuuksien vähentämissuunnitelma Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien alueella todetaan, on hirvieläinkannan säätelyllä merkittävä rooli hirvieläinonnettomuuksien vähentämisessä. (Klang ym.

2017). Aukoton tämä opinnäytetyö ei ole sen suhteen, kuinka suuri rooli saalistusmäärillä poliisin tehtävämäärien laskuun. Tämä syystä, että muitakin muuttujia riistaonnettomuuksien syntyyn on, eikä niitä tässä tutkimuksessa kyetä rajaamaan pois. Muita keinoja riistaonnettomuuksiin vähentämiseen ovat tiedottaminen, kuljettajan käyttäytymiseen vaikuttaminen, riista-aidat, riistatiet sekä yli- ja alikulut, tienvarsien raivaaminen, liikennemerkkit, nopeusrajoitukset sekä hirvinauha (Klang ym. 2017, 28–35). Tämän lisäksi tarkastelujaksolle osunut koronavirustauti COVID-19 on mahdollisesti vaikuttanut ihmisten liikkumiseen, joka taas on voinut vähentää riistaonnettomuuksien syntyä.

Tutkimusasetelman yhteydessä tehdyn oletuksen mukaan kerta 205-tehtävämäärät ja SRVA-tapahtumamäärät ovat lisääntyneet, on myös poliisin resurssien käyttö kasvanut. Jotta riistaonnettomuuksiin kuluva poliisin resurssien käyttöä voitaisiin vähentää, tulisi siis vaikuttaa riistaonnettomuuksien syntymiseen.

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen resurssitarvetta siitä kuinka paljon metsäkauriit ja valkohäntäpeurat aiheuttavat riistaonnettomuuksia kyetään osin havainnollistamaan tämän työn tutkimustulosten avulla. Huomioiden, että suurriistavirka-avun toiminta käynnistyy poliisin antamalla virka-apupyynnöllä ja huomioiden kuvion 9 mukaiset lukemat SRVA-tapahtumista luvussa 4.3 luokiteltujen riistanhoitoyhdistysten alueella, saadaan lasketuksi vuoden jokaiselle päivälle yhteensä neljä metsäkauriin ja/tai valkohäntäpeuran aiheuttamaa SRVA-tapahtumaa (taulukko 2).

Riviotsikot	metsäkauris	valkohäntäpeura	Summa
2018	365	1050	1415
2019	433	1095	1528
2020	487	1310	1797
2021	471	1076	1547
Keskiarvo	439	1133	1572
Ka. jaettuna 365	1	3	4

Taulukko 2. Keskiarvolaskelma kuinka monta SRVA-tapahtumaa on päivittäin Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella.

Työssä päästiin tavoitteeseen, joka oli selvittää, viekö metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamat riistaonnettomuudet paljon poliisin resurssia ja jos vie, niin toimia keskustelun herättäjänä liittyen kantojen kokoon tai aiheutuneiden riistakolareiden estämiseen. Tavoitteeseen päästiin osoittamalla, että kannan kasvu on yksi merkittävimmistä tekijöistä riistaonnettomuuksien syntyyn.

Laskennallisesti kyettiin osoittamaan, että SRVA-tapahtumien mukaan Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksella on noin neljä päivittäistä poliisitehtävää, jotka vievät poliisin resurssia. Myös työssä tehdyn oletuksen mukaan kantojen kasvun myötä ovat poliisin tehtävämäärät lisääntyneet. Se toimiiko tämä työ keskustelun herättäjänä siihen pitäisikö tehdä toimenpiteitä riistaonnettomuuksien määrän

vähentämiseksi, selvinnee tulevaisuudessa. Työn valmistumisen jälkeen se tullaan kuitenkin esittämään eri tahoille. Työssä esitettiin myös tehtävämäärät poliisin tehtävälle 205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja). Sitä paljonko kyseisten tehtävien hoitaminen vie työaikaa tai muulla tavoin resurssia, ei tässä opinnäytetyössä kyetty tuomaan ilmi.

Tutkimustulosten ja niistä johdettujen johtopäätösten lisäksi opinnäytetyöllä saatiin muitakin hyötyjä. Lukija tunnistaa mahdollisesti aiempaa paremmin metsäkauriin ja valkohäntäpeuran ja osaa toimia, jos joutuu riistaonnettomuuteen, jossa toisena osapuolena on jompikumpi näistä eläimistä. Lukija oppii, että yleisin aika joutua riistaonnettomuuteen metsäkauriin tai valkohäntäpeuran kanssa on aamu tai alkuiltaloka-marraskuussa. Nämä huomioiden lukija voi sopeuttaa omaa ajoaan alueella, jossa tunnetusti on paljon metsäkauriita ja valkohäntäpeuroja. Lukija myös voi ottaa edellä mainitun huomioon oman auton toimintakunnon ylläpidossa ja varustelussa.

Kaiken edellä mainitun perusteella uskon, että työtä voidaan käyttää keskustelun herättäjänä sen suhteen tulisiko Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella tehdä jotain toimenpiteitä sen suhteen, että metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamia riistaonnettomuuksia voitaisiin vähentää ja näin vähentää poliisilta tehtävien hoitoon kuluvia resursseja.

5.2 Arviointi

Hanna Vilkkä kirjassaan *Tutki ja Kehitä* tuo esille, että tutkimus on koko tutkimusprosessin ajan arvioinnin kohteena. Ideointi-, sitoutumis-, toteuttamis- ja kirjoittamisvaiheessa tutkijalla on merkittävä vastuu arvioida koko ajan tutkimuksen edetessä tekemiään ratkaisuja. (Vilkkä 2021, 189.) Vilkkä mainitsee kirjassaan tieteellisen tutkimuksen ehdot, jotka ovat seuraavat:

1. Tutkimuskohde on määriteltävä täsmällisesti. Tutkimuksen lukija on myös kyettävä tunnistamaan tutkittava kohde.
2. Tutkimuksen on tuotettava jotakin, jota ei ole ennen sanottu.
3. Tutkimuksesta on oltava hyötyä muille.
4. Tutkimuksen on annettava riittävät perusteet julkiselle keskustelulle.

Edellä mainittuihin Vilkkä lisää, että tutkimuksen vaatimukseen liittyy myös eri tavoin käytettynä tutkimus- ja ammattialalla aiempien aiheeseen liittyvien tutkimusten kartoittaminen sekä teoreettisen kehityksen käyttäminen. Vilkkä liittyy tutkimuksen tekemisen vaatimukseen myös hyvän tieteellisen käytännön eli tutkimusetiikan noudattamisen. Tutkimusetiikan tutkimukselle asettamien lisävaateiden mukaan tutkimuksen tekeminen on oltava kurinalaista, järjestelmällistä ja täsmällistä. (Vilkkä 2021, 31.)

Työhön suunnitellun datan saanti siinä laajuudessa kuin tekijä olisi toivonut vaikutti työn linjaamiseen ja rajaamiseen. Lisäksi opinnäytesuunnitelmaa tehdessä olisi tutkimusongelma pitänyt määrittää jo silloin tarkemmin. Tämä toi haasteensa tutkimusta ja sen johtopäätöksiä tehdessä.

Koen, että työllä saavutettiin hyötyä niin poliisille, kaikille aiheesta kiinnostuneille kuin työn tekijällekin. Koen oppineeni opinnäytetyöprosessista sitä, kuinka tutkimuksellista työtä tehdään. Erityisesti ymmärrykseni kasvoi tutkimuksen alkuvaiheen tärkeydestä. Toki työtä tehdessä opin itse aiheesta paljon ja kävin sen parissa mielenkiintoisia keskusteluita eri ammattilaisten kanssa. Opin myös tiedonhankintaa ja opiskelin Polstat:n käyttöä.

5.3 Pätevyys, luotettavuus ja eettisyys

Määrällistä tutkimusta Vilkan mukaan tulee arvioida tutkimuksen pätevyyden (validiteetin) ja luotettavuuden (reliabiliteetin) perusteella. Tutkimuksen pätevyys tarkoittaa mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä, mitä tutkimuksessa on tarkoituskin mitata. Validiutta tarkastellaan jo tutkimusta suunniteltaessa, tarkoittaen käsitteiden, perusjoukon ja muuttujien tarkkaa määrittelyä, aineiston keräämisen ja mittarin huolellista suunnittelua sekä sen varmistamista, että mittarin kysymykset kattavat koko tutkimusongelman. Tutkimuksen luotettavuus tarkoittaa Vilkan mukaan tulosten tarkkuutta eli mittauksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia ja mittaustulosten toistettavuutta. Tämä Vilkan mukaan tarkoittaa sitä, että toistettaessa mittaus saman henkilön kohdalla saadaan täsmälleen sama mittaustulos tutkijasta riippumatta. (Vilka 2021, 193–194.)

Yhdessä tutkimuksen pätevyys ja luotettavuus muodostavat mittarin kokonaisluotettavuus. Tehdyn tutkimuksen kokonaisluotettavuus on hyvä, kun tutkittu otos edustaa perusjoukkoa ja mittaamisessa on mahdollisimman vähän satunnaisuutta. Tutkimuksen aikana moni asia voi heikentää sen luotettavuutta. Jos tutkimustulokset suhteutettuna muiden tutkimuksen tuloksiin vaikuttavat kummallisilta, jää pohdittavaksi, mistä virheet mahdollisesti johtuvat. Nämä asiat arvioidaan tutkimustekstissä. (Vilka 2021, 194.)

Koen, että opinnäytetyö täytti osin tutkimuksen validiteetin vaatimukset. Opinnäytetyön mittarit ovat luonteeltaan sellaisia, että mittaustulokset ovat toistettavissa. Tutkimuksessa ei kyetty kartoittamaan kantojen täsmällistä määrää eikä tarkasti poliisin resurssien tarvetta riistaonnettomuuksien syntyyn. Tältä osin koen, ettei tutkimus ollut validi. Kiistatonta on kuitenkin, että metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen aiheuttamat riistaonnettomuudet vievät poliisin resursseja.

Mittareista on huomioitava muutamia asioita. Polstat ei tässä työssä käytettävässä mittarissa kykene erottamaan eläinlajeja toisistaan, vaan 205-tehtävälle kohdistuu kaikki eläinlajit. Myös poliisille tuleva tehtävä saatetaan kirjata eri tehtäväkoodille. Nämä huomioiden, jos aihetta hyvin tarkalla tasolla haluaisi poliisin järjestelmistä tutkia, vaatisi sen aineiston “käsin perkaamista” ja useiden eri mittareiden huomioimista.

Vertailtaessa Polstat:n ja SRVA:n dataa on huomioitava, että työn tekijällä ei ole 100 % varmuutta sen suhteen, onko Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen ja työhön valikoituneiden riistanhoitoyhdistysten

alueet täysin yksi yhteen toistensa kanssa. Taulukossa 3 on määriykset sen mukaan mikä Polstat:ssa oleva kunta/kaupunki kuuluu millekin riistanhoitoyhdistykselle. Alueellisten saalismäärien kuviossa tulee huomioida, että valkohäntäpeuran saalimäärät ovat koko Uudenmaan alueelta.

SRVA	Polstat
Espoo-Kauniaisten riistanhoitoyhdistys	Espoo ja Kauniainen
Karjalohjan riistanhoitoyhdistys	Lohja
Kirkkonummen riistanhoitoyhdistys	Kirkkonummi
Lohjan riistanhoitoyhdistys	Lohja
Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys	Siuntio, Hanko, Inkoo ja Raasepori
Nummi-Pusulan riistanhoitoyhdistys	Lohja
Sammatin riistanhoitoyhdistys	Lohja
Vihdin ja Karkkilan riistanhoitoyhdistys	Vihti ja Karkkila

Taulukko 3. Määriykset SRVA:n ja Polstat:n välille.

Eettisestä näkökulmasta työssä on huomioitu se, mitä tietoa julkisesti voi näyttää. Työtä tehdessä on myös huomioitu, että työtä varten käytyjen keskusteluiden toiset osapuolet eivät välttämättä halua nimetään julki.

5.4 Jatkotutkimukset

Koen, että tätä tutkimusaihetta on helppo laajentaa, tai syventää jotain kohtaa siitä.

SRVA-tapahtumat -raportin pohjalta on mahdollista tehdä koordinaatiotason selvitys siitä, missä SRVA-tapahtumia tapahtuu. Aihetta voi tutkia myös valtakunnallisesti tai vain valita toisen alueen Suomesta. Mielenkiintoista ja tärkeää olisi paneutua syvällisemmin poliisin järjestelmiin ja tarvittaessa tutkimusluvalla tehdä tarkempaa analyysia aiheen tiimoilta. Poliisin kannalta olennaista voisi olla tutkimus, jossa verrataan 205-tehtävien määrää kaikkien poliisitehtävien määrään, tai 205-tehtävien määrää käytettävissä oleviin resursseihin. Toisaalta aihetta voi tutkia enemmän suurriistavirka-avun näkökulmasta ja esimerkiksi laadullisesti haastatella vapaaehtoisten SRVA-toimijoiden näkemyksiä koko kansalainen-poliisi-SRVA –ketjun toimivuudesta.

LÄHTEET

Espoo-Kauniainen riistanhoitoyhdistys: 2022. Rhy:n tehtävät. Espoo-Kauniainen riistanhoitoyhdistyksen verkkosivut. Luettavissa: <https://espoonriistanhoitoyhdistys.fi/>. Luettu 01.03.2022.

Hallenberg, Saara 2019 PAHAA SUTTA KEN PELKÄISI? Susihavaintojen työllistävä vaikutus Rannikko- Pohjanmaan kenttäjohtoalueella. Poliisiammattikorkeakoulu. AMK-Opinnäytetyö. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/163485/ON_Hallenberg.pdf?sequence=2&isAllowed=y. Luettu 03.10.2021.

Hermansson Jörgen & Rinne Antti: 2021. Metsäkauris riistana, osa 2. Katse metsäkauriin kannanhoitoon. Metsästäjä. <https://metsastajalehti.fi/metsastys/katse-metsakauriin-kannanhoitoon/>. Julkaistu 11.03.2021.

Itäväylä 2021: Hirvieläinkolarin riski suurin syksyllä – Itäisellä Uudellamaalla viime vuonna 375 hirvieläinkolaria. Itäväylän verkkosivut. Luettavissa: <https://www.itavayla.fi/vapaalla/hirvielainkolarin-riski-suurin-syksylla--itaisella-uudellamaalla-viime-vuonna-375-hirvielainkolaria-6.2.57195.35ba6c3792>. Julkaistu 30.10.2021.

Kankaanpää, Sakari & Taavetti, Harri & Laaksonen, Sauli & Partanen, Jussi & Simenius, Teemu & Grenfors, Ere & Orava, Reijo & Pigg, Jari & Vartiainen, Petri & Rauhala, Jyri & Härkönen, Sauli & Svensberg, Marko & Alhainen, Mikko & Hepo-Oja, Harri & Hermansson, Jörgen & Hokkanen, Ville & Laaja, Reima & Pellas, Stefan & Kainulainen, Urpo & Muuttola, Marko & Lamberg, Teemu & Wikström, Mikael & Toivola, Mikko & Tanskanen, Jouni & Mikkola, Marko 2018: Metsästäjän opas. 7., uudistettu painos. Keuruu, Suomen riistakeskus.

Kautiala, Christel & Yli-Halkola, Eija & Mattila, Taina 2017: Hirvieläinonnettomuuksien vähentämissuunnitelma Pirkanmaan maakunnan alueella Luettavissa: https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/144022/Raportteja%2035_2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu 24.02.2022.

Klang, Jaakko & Kautiala, Christel & Yli-Halkola, Eija & Mattila, Taina 2017: Hirvieläinonnettomuuksien vähentämissuunnitelma Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien alueella. Luettavissa: <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/141664/32%202017%20Raportteja.pdf?sequence=2&isAllowed=y>. Luettu 24.02.2022.

Kouhia, Arttu & Paananen, Esko & Peltonen, Pirkka 2021. Harvan kannan alue. Pienet hirvieläimet tekevät tuloaan - mitä teemme? Metsästäjä. 2021:4, 30–31.

Laine, Eerojuhani. 2021. Kohti tarkempaa valkohäntäpeurakannanarviota - yli 10 000 peurahavainnon voimin. Metsästäjä. 2021:2, 36-37.

Lapinkangas, Niko 2020: Eläimen lopettaminen poliisityössä - Poliisien valmius eläimen lopettamiseen. Poliisiammattikorkeakoulu. AMK-Opinnäytetyö. Luettavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/345826/ON_Lapinkangas.pdf?sequence=2&isAllowed=y. Luettu 03.10.2020.

Liikennerikostutkintaohje (POL-2020-27924). Poliisihallinnon intranet Sinetti. Sisäinen lähde. Luettavissa: <https://sinetti.poliisi.fi/valtakunnallinen/ohjeet/ohjekirjasto/Sivut/03.%20Tutkinta/Esitutkinta/Liikennerikostutkinta%20POL-2020-27924.aspx>. Luettu 27.01.2022.

Luonnonvarakeskus 2022: Tilastotietokanta. Luonnonvarakeskuksen verkkosivut. Luettavissa: https://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE_06%20Kala%20ja%20riista_02%20Rakenne%20ja%20tuotanto_16%20Metsastys/5_Mets_saalis.px/table/tableViewLayout2/?rxid=001bc7da-70f4-47c4-a6c2-c9100d8b50db. Luettu 23.02.2022.

Luonnonvarakeskus 2022: Valkohäntäpeurakannan kasvu jatkui. Luonnonvarakeskuksen verkkosivut. Luettavissa: <https://www.luke.fi/uutinen/valkohantapeurakannan-kasvu-jatkui/>. Julkaistu 19.03.2021.

Lähitapiola 2020: Pääkaupunkiseutu: Riski törmätä hirvieläimiin kasvaa syksyllä – pääkaupunkiseudulla kolareita sattuu etenkin kehäteillä ja väylillä. Lähitapiolan verkkosivut. Luettavissa: <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/uutishuone/tiedotteet/tiedotteet/uutinen/1509566575029>. Julkaistu 15.10.2020.

Metsästys ja Kalastus 2021: Valkohäntäpeura- ja metsäaurissaalis kasvoi huomattavasti – Ahkera jahti keräsi kiitosta. Metsästys ja kalastus. Luettavissa: <https://metsastysjakalastus.fi/valkohantapeura-ja-metsakaurissaalis-kasvoi-huomattavasti-ahkera-jahti-kerasi-kiitosta/>. Julkaistu 15.03.2021.

Miettinen, Janne & Paterno, Timo. 2018 Esitutinnan ja onnettomuustutinnan yhteensovittaminen liikennerikostutkinnassa. Poliisiammattikorkeakoulu. AMK-Opinnäytetyö. Luettavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/180089/ON_Paterno_Miettinen.pdf?sequence=2&isAllowed=y. Luettu 3.10.2021.

Poliisi 2021: Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen organisaatio. Poliisin verkkosivut. Luettavissa: <https://poliisi.fi/organisaatio-ja-johto-lansi-uudenmaan-poliisilaitos>. Luettu 4.10.2021.

Poliisi 2021: Länsi-Uudenmaan poliisilaitos. Poliisin verkkosivut. Luettavissa: <https://poliisi.fi/lansi-uudenmaan-poliisilaitos>. Luettu 4.10.2021.

Poliisi 2021: Tilastot - Länsi-Uudenmaan poliisilaitos. Poliisin verkkosivut. Luettavissa: <https://poliisi.fi/tilastot>. Luettu 4.10.2021.

Suomen Riistakeskus 2020: MMM: Riistanhoitoyhdistykset aktivoituneet – määrärahaa lisätään ja vapaaehtoisia yhdistymisiä tuetaan. Suomen riistakeskuksen verkkosivut. Luettavissa: <https://riista.fi/riistanhoitoyhdistykset-aktivoituneet-maararahaa-lisataan-ja-vapaaehtoisia-yhdistymisia-tuetaan/>. Suomen riistakeskus. Julkaistu 14.02.2020.

Suomen riistakeskus 2021. Suurriistavirka-apu. Suomen Riistakeskuksen verkkosivut: Luettavissa: <https://riista.fi/riistatalous/riistavahingot-ja-konfliktit/suurriistavirka-apu/>. Luettu 4.10.2021.

Suomen riistakeskus 2021. Suurriistavirka-apu. Suomen riistakeskuksen verkkosivut. Luettavissa: <https://riista.fi/riistatalous/riistavahingot-ja-konfliktit/suurriistavirka-apu/>. Luettu 26.10.2021.

Suomen riistakeskus 2021: Valkohäntäpeura. Suomen riistakeskuksen verkkosivut. Luettavissa: <https://riista.fi/game/valkohantapeura/>. Luettu 25.10.2021.

Suomen riistakeskus 2022: Alueelliset saalismäärät. Suomen riistakeskuksen verkkosivut. <https://riista.fi/metsastys/saalisseuranta/alueelliset-saalismaarat/>. Luettu 23.02.2022.

Suomen riistakeskus 2022: Toiminta riistaonnettomuuden sattuessa. Suomen riistakeskuksen verkkosivut. Luettavissa: <https://riista.fi/riistatalous/riistavahingot-ja-konfliktit/toiminta-riistaonnettomuuden-sattuessa/>. Luettu 27.01.2022.

Tilastokeskus 2021: Vuonna 2020 tapahtui tieliikenteessä yli 14 000 riistaonnettomuutta. Tilastokeskuksen verkkosivut. Luettavissa: <https://www.stat.fi/tup/kokeelliset-tilastot/riistaonnettomuudet/2020/index.html>. Julkaistu 09.02.2021.

Vilkka, Hanna 2021: Tutki ja kehitä. 5. painos. Jyväskylä, PS-Kustannus.

LIITE 1: SAATEKIRJE SUOMEN RIISTAKESKUKSELLE

Hei,

Teen poliisiammattikorkeakoululle opinnäytetyötä aiheena kauris- ja peurakannan kasvun vaikutukset poliisitoimintaan Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella. Työssäni kerään tilastoja aiheeseen liittyvistä poliisitehtävistä, sekä myös srva-tehtävistä.

Olen asiasta keskustellut Espoo-Kauniainen alueen toiminnanohjaajan Fredrik Eklundh:n kanssa ja kävimme hänen kanssa läpi SRVA-tapahtumat raportin.

Olisiko mahdollista saada alla listattujen riistanhoitoyhdistysalueiden osalta Excel-raportti aikaväliltä 2020 - 2021?

Espoo-Kauniainen
Vihti-Karkkila
Sammatti
Nummi-Pusula
Lohja
Kirkkonummi
Länsi-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
Karjalohja

Raportista siis ilmenee alla olevat tiedot:

SRVA-tapahtuma-ID Tila Päivämäärä Kellonaika Tapahtuma Tyyppi Muu tyyppi Kuvaus Eläinlaji
Muu laji Eläinten lkm Sukupuoli Ikä Tulos Menetelmät Muu menetelmä Osallistuneita henkilöitä
Työtunteja yhteensä RHY Koordinaattien keruutapa Koordinaattien tarkkuus Latitude Longitude
Mobiili Ilmoittajan sukunimi Ilmoittajan etunimi Ilmoittajan puhelinnumero Ilmoittajan sähköpostiosoite

Raportin henkilötietoja en opinnäytetyössäni käytä, joten niitä ei tarvitse minulle lähettää.

Kiitos jo etukäteen vaivannäöstä.

Terveisin,

Sami Eskelinen